

בעזרת השם יתברך

ספר

עצתו אמונה

מכתבי חיזוק, אמונה, ועצות
מעשיות לחיים,
נקתבו על ידי ראש ישיבת
תפארת התורה ברסלב

34

השפ"א

הגל
הקודש

לקבלת הספרים והקונטרסים:

היכל הקודש צפת
Heichal Hakodesh
tzefat
קרית מאור חיים
058-321-0705

היכל הקודש
ירושלים
Heichal Hakodesh
jarusalem
רח' ר' נחמן מברסלב 15
052-764-4664

היכל הקודש ביתר
עילית
Heichal Hakodesh
Bater illit
052-764-4664

היכל הקודש בני ברק
Heichal Hakodesh
Bnei Brek
רחוב ויינרב 3
054-848-0941

היכל הקודש יבנאל
Heichal Hakodesh
Yavne'el
רחוב דרך ההר
052-716-3184

היכל הקודש בית שמש
Heichal Hakodesh
Beit Shemesh
רחוב רבי יהושע 6
058-322-1800

בקרו באתר שלנו: ברסלב סנטר
www.BreslevCenter.com

לשמיעת השיעורים באידיש ובלשון הקודש
מהראש ישיבה שליט"א התקשרו:

קוואל פון חיזוק
שיעורים לנשים באידיש
079-704-0069

קול
ברסלב
079-704-0066

חיזוק יומי

לקבל את החיזוק היומי

rabbirothhebrew@gmail.com RABBIROTH.ORG

לתרומות עבור הוצאות הדפסת הגליונות
נדרים פלוס על שם "היכל הקודש
ירושלים"

נַעֲצוּ אִמוּנָה

- א. איך מתנהגים בבית? .....
- ב. אפשר לצאת ידי חובת הפצה בתרומה כספית עבור זה? .....
- ג. איך נעשים יהודי כשר? .....
- ד. מתי צריך לשנות למנהגי ברסלב? .....
- ה. איך אומרים שנים מקרא ואחד תרגום כשהפרשות אינן מסדרות? .....
- ו. איך אני יכול למצוא שידוך ולצאת מהחובות? .....
- ז. איך אני יכול לחזור בתשובה שלמה? .....
- ח. איך מתיחסים ליתום בפתח? .....
- ט. תורה רבה שהצלתם אותי מנסיונות .....
- י. האם מתר לקנות את הלוטו? .....
- יא. איך משתמשים עם הגוף כמורה דרך? .....
- יב. איך אני מכנים לאשתי את הלמודים של רבינו? .....

אִישׁ אִמוּנָה

- א. אני לא אומר לאף אחד מה לעשות .....
- ב. אל תהיו בלחץ משדוכים .....
- ג. בדקו למה הילדה ישנה בכתה .....
- ד. האשה יכולה הכי הרבה לחזק .....
- ה. איך יכולים להיות רגועים ושמחים בחג .....

להחזיר יהודים להישם זה יותר גדול מהכל.....ה

איך מתנהגים בפית?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני רוצה להודות על התשובה שראש הישיבה שליט"א ענה לי על שאלתי איך אני יכול לגרם לאשתי להתענג בי יותר [המכתב מצרף בסוף מכתב זה]. תמיד הייתי מבבלבל, כי אצל רבנו הרי לא אחזו מפרישות, וזה גרם לי לחשב שצריך תמיד לרדף אחרי האישה וכעת זה נהיה לי ברור ברוד השם.

רציתי לבקש מראש הישיבה שליט"א אם אפשר בבקשה להרחיב יותר על הנקודה הזו עד כמה שאפשר.

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וזאת הברכה, י"א תשרי, שנת תשפ"א
לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

לא שיך לכתב על דברים שבין איש לאשתו מפני הצניעות, אכתב לך ברמיזה.

לרדף אחרי האישה יומם ולילה וכו' זאת לא הדרך לבנות שלום בית, בזה לא נהיים בעל טוב, לא זה נקרא לתת אהבה, זה הפוך מלמת אהבה.

לאהב את השני זה פאשר משנים מההרגל האישי לטובת השני, פאשר הבעל דואג לאשתו בדברים שאין לו הנאה אישית מכך - זה נקרא לתת אהבה.

כְּאֲשֶׁר שָׁנִיָּהֶם, גַּם הִבְעֵל וְגַם הָאִשָּׁה - מְשַׁנִּים אֶת הַרְגְּלֵי חַיֵּיהֶם עֲבוּר הַשָּׁנִי, עוֹשִׂים אֶת רְצוֹן הַשָּׁנִי אֲפִילוֹ שֶׁהֵיוּ רוֹצִים אַחֲרָת - לְזוּג כְּזֶה יֵשׁ שְׁלוֹם בַּיִת, זֶה זוּג מְאֹשֶׁר.

מֵה שְׁמִדְבָּרִים כָּל כֶּף הַרְבֵּה בְּהִיכַל הַקּוֹדֶשׁ שְׁלֹא לַחֲיוֹת עִם חוֹמְרוֹת וּפְרִישוֹת, זֶה לֹא אוֹמֵר שְׁצַרְיָךְ לְרֹדֶף אַחֲרֵי הָאִשָּׁה וְכוּ', לְהַפְּךָ, אִם רָצִים אַחֲרֵי הָאִשָּׁה וְכוּ' הִבְעֵל נִהְיָה מְזוֹלָזֵל בְּעֵינֶיהָ, מְאֻבְּדִים אֶת הַחֲשִׁיבוֹת, מְאֻבְּדִים אֶת תְּפִקִּיד הִבְעֵל וְכוּ', הִיא מִתְחִילָה לְשִׁלוֹט עָלָיו כְּמוֹ שְׁאֵדוֹן שׁוֹלֵט עַל עַבְדּוֹ.

זֹאת לֹא סְתִירָה עִם מֵה שְׁמוֹהֲרָא"ש סִפֵּר, שְׁרַבְנוּ אָמַר לְמִישָׁהוּ שְׁבַקְשׁ שְׁרַבְנוּ נִגִּיד לוֹ כְּפֶמָה וְכוּ', לְאֲשֶׁתוֹ קָרְאוּ חֲנָה, וְרַבִּינוּ אָמַר לוֹ: הֲרִי כְּתוּב (תְּהִלִּים יט. א): וְלִילָה לְלִילָה - יְחִנָּה, אֵף זֶה לֹא אוֹמֵר שְׁיִרְדְּפוּ אַחֲרֶיהָ וְיִשְׁגְּעוּ אוֹתָהּ, אוֹי וְאֻבּוֹי לְמִי שְׂרָץ כָּל הַזְּמַן אַחֲרֵי אֲשֶׁתוֹ, הוּא נִהְיָה מְזוֹלָזֵל מְאֹד וְכוּ'.

אִם אֲתָה רוֹצֵה לְהִיּוֹת בְּעַל טוֹב תִּזְהַר לְדַבֵּר יָפֵה לְאֲשֶׁתְּךָ, תִּהְיֶה חֲזָק לֹא לְאֻבֵּד עֲשֶׂתוֹנוֹת כְּאֲשֶׁר דְּבָרִים הוֹלְכִים הַפּוֹף מִמֶּה שְׂאֲתָה רוֹצֵה, כְּאֲשֶׁר אֲשֶׁתְּךָ מוֹתֶשֶׁת, הִיא מְאֻבְּדֶת עֲשֶׂתוֹנוֹת וּמִדְּבָרֶת לֹא יָפֵה, תִּהְיֶה חֲזָק בְּעֲצָמְךָ לֹא לְעֲנוֹת לָהּ, לֹא לְהַכְּאִיב לָהּ, רַק לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר יָפֵה - זֶה יִגְרַם שְׂתִהְיֶה בְּעַל טוֹב.

גַּם אֵל תִּדְבֵּר אֵף פַּעַם עַל מִשְׁפַּחְתָּהּ, אֲפִילוֹ אִם אֲשֶׁתְּךָ בְּעֲצָמָה עוֹשֶׂה צְחוּק מִהוֹרֶיהָ - אֵל תִּצְחַק אֲתָה בְּיַחַד, תִּקְשִׁיב לָהּ וּשְׂתַק. כִּי אֵף אֶחָד לֹא רוֹצֵה לְשִׁמוֹעַ אֵיךְ שְׁעוֹשִׂים צְחוּק וּמְזוֹלָזֵלִים בְּמִשְׁפַּחְתּוֹ, מִמִּישָׁהוּ זָר לֹא רוֹצִים לְשִׁמוֹעַ אֶת זֶה.

תְּבַקֵּשׁ מִהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ שְׂתַדַּע מֵהַפְּנֹה לְתַת, מֵהַפְּנֹה לְהִיּוֹת בְּעַל טוֹב וּמֵהַנְּקָרָה לְרֹדֶף, תִּגִּיד לְהֶשֶׁם: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי לֹא יוֹדַע כְּלוּם, אֲנִי לֹא יוֹדַע אֵיךְ לַחֲיוֹת חַיִּים טוֹבִים וְכֹשְׁרִים, אֲנִי לֹא יוֹדַע מֵהַנְּקָרָה לְרֹדֶף אַחֲרֵי הָאִשָּׁה, אֲנִי לֹא יוֹדַע מֵהַנְּקָרָה לְהִיּוֹת בְּעַל טוֹב, תַּעֲזֹר לִי שְׂאֲדַע אֵיךְ לְהִתְנַהֵג, תַּעֲזֹר לִי שְׂתִהְיֶה לִי שְׁלוֹם בַּיִת טוֹב."

לְבַקֵּשׁ מִהֶשֶׁם זֶה הַעֲצָה לְכָל הָעֲצוֹת, זֹאת הַעֲצָה כְּאֲשֶׁר אֵין עֲצָה, כְּאֲשֶׁר לֹא יוֹדְעִים אֵיךְ לְהִתְנַהֵג. רַבִּינוּ שְׁמַע פַּעַם אֵיךְ שְׁמִישָׁהוּ מִתְפַּלֵּל מְעַרִיב וְהוּא חוֹטֵף אֶת הַמְּלִים: "וְתִקְנֶנּוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ", אָמַר רַבִּינוּ (שִׁחוֹת הַר"ן, סִימָן רלח): "אֶת הַמְּלִים וְתִקְנֶנּוּ בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, הֲרִי צַרִיךְ לֹאמֵר בְּכֹנֶה רַבָּה, זֹאת תְּפַלֵּה חֲשׂוּבָה מְאֹד", כִּי הַבְּעֵינָה הָעֵקֶרֶת הִיא שְׁלֵא יוֹדְעִים אֵיךְ לְהִתְנַהֵג, עַל כֵּן דְּבָר יֵשׁ סְפִקוֹת אִם לַעֲשׂוֹת כֶּף אוֹ כֶּף, עַל כֵּן צַרִיךְ הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מִהֶשֶׁם: "וְתִקְנֶנּוּ בְּעֲצָה

טובה מלפניך, רבוננו של עולם תן לי עצה טובה שאדע איך להתנהג". כך תעשה, אם אתה לא יודע למצוא עצה לנפשך תעשה את העצה של התבודדות. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

[המכתב המובא בשאלה לעיל:

איך אני יכול לגרם שאשתי תתענג בי יותר ?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

ראיתי שאלה שאשה שאלה איך היא יכולה לגרם שבטלה יתענג בה יותר, וזה הביא אותי לשאול שאלה הפוכה, איך אני יכול לגרם שאשתי תתענג בי יותר?

יש לי אשה טובה מאד ברוך השם, אבל לא נראה לי שהיא מאד מעוניינת בי. מה אעשה שאני לא בן אדם כל כך מצלח כפי שהיא רצתה שאהיה? היא צריכה אותי בעקר בשביל שאעשה קדוש והבדלה, ושאתקן את מה שגשבר בבית. מה אני יכול לעשות כדי שהיא בן תהיה מעוניינת בי יותר?

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת שופטים, א' דראש חודש אלול, שנת תש"פ לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

זה לא קשור אם אתה יותר מצלח או פחות; אשה צריכה דבר אחד, בעל טוב המדבר יפה ומתנהג ביראת שמים.

ולכן אבקש אותך מאד, תתנהג ביראת שמים וראה ללמד בבית; כשהאשה רואה את בעלה לומד ומתפלל ומתנהג ביראת שמים היא מחשיבה אותו, והוא נהיה יקר בעיניה. וכן תדבר אליה ברכות ובצורה יפה, ואז יהיה לה רגש אליך.

כמו כן הזהר לא לרוץ אחרי אשתך יותר מדי; אם רצים אחרי האשה, מנדגדים לה וכו' - אזי היא מתחילה להתנאות על הבעל. הקדוש ברוך הוא העניש את חוה (בראשית ג, טז): "ואל אישך תשוקתך, והוא ימשל בך", אומר מוהר"א ש'שני הדברים תלויים וקשורים זה בזה, אם מתקים "ואל אישך תשוקתך", האשה רצה אחרי הבעל, אזי מתקים גם "והוא ימשל בך", אזי הבעל

הוא זה שמושל וכו', והאשה מבטיחה עליו בהערכה ומחשיבה אותו, אבל כשזה הפוך, הבעל רץ אחרי האשה, הוא מנדנד לה וכו' - "ואל אשה תשקתך", אני הפסוק מתהפך כלפי הבעל, ונהיה "והיא תמשל בך", היא מתחילה למשול על הבעל; ככל שרצים אחרי האשה וכו' הבעל נהיה מאד פחות בעיני האשה.

קשה לכתוב יותר בפרטיות בענין הזה מפני הצניעות, אבל זו המציאות, ככל שרצים אחרי האשה כך פחות מוערכים וחשובים בעיניה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתצליח בכל הענינים.

פתיחה וחתימה טובה ושנה טובה ומברכת.

..

אפשר לצאת ידי חובת הפצה בתרומה כספית עבור זה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מאד רוצה לצית לרבינו וללכת להפצה, אבל אני לא מצליח להגיע לזה מהרבה סבות, אני רוצה לדעת אם אני יכול לצאת ידי חובה בזה שאני נותן סכום כסף כל חודש עבור הפצה? גם רציתי לדעת אם זה לכתחלה או רק בדיעבד?

ישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וזאת הברכה, "א תשרי, שנת תשפ"א

לכבוד ... נרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

לפני שרבי נתן הסתלק מן העולם הוא אמר את המלים האלו (וזה בשבילנו כמו צואה מרבי נתן זכרוננו לברכה): "כשעזרא הסופר מסתלק וטרפה-פסול מתגבר, כמו שיש היום אלפים ורבבות טרפה-פסול. אבל אני מקנה שדך אחד מספרי רבנו יהיה תקון לכל". ורבי נתן סיים: "נו אני מזהיר אתכם שתדפיסו את הספרים, שיהיה 'פוצו מעינותיך חוצה', שתהיו חזקים 'ב'כסף' וב'רצון' וב'טרחא' (עזרא הסופר הסתלק בעשרה בטבת, רבי נתן רמז בזה על עצמו, שיהיה לו נשמת עזרא הסופר).

אם אִתָּה נֹתֵן כֶּסֶף בְּעֵבֹר הַדְּפֹסֶת הַסְּפָרִים יֵשׁ לְךָ אֶת אוֹתוֹ חֶלֶק כְּמוֹ אֵלֹהֵי הַשָּׁמַיִם לְהַפְיִץ אֶת הַסְּפָרִים, כָּל דָּבָר שֶׁעוֹשִׂים עֵבֹר הַפְּצַת עֲצוֹת רַבֵּינוּ מְקַרֵּב אֶת הַגְּאוּלָּה, זֶה מְקַרֵּב עוֹד וְעוֹד אֶת בֵּיאַת הַמְּשִׁיחַ. כִּי הַסְּפָרִים וְהַקּוֹנְטְרָסִים מְחַזְרִים יְהוּדִים לְאַבְיָנוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וְהַרְמַב"ם פּוֹסֵק (הַלְכוֹת תְּשׁוּבָה פָּרָק ז', הַלְכָה ה'): "הַבְּטִיחָה תּוֹרָה שְׁפוּף יִשְׂרָאֵל לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה בְּסוּף גְּלוּתוֹ, וּמִיָּד הֵן נִגְאָלִין", הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה אוֹמְרָת, כְּשֵׁי־יְהוּדִים יַעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיָּד יִגְאָל אוֹתָם.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעוֹזֵר לְהַפְיִץ אֶת הַעֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבֵּינוּ בְּעוֹלָם.

...

אִיךָ נַעֲשִׂים יְהוּדֵי כְּשֶׁר?

שְׂאֵלָה:

לְכַבֹּד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת יְהוּדֵי כְּשֶׁר, אִיךָ מְגִיעִים לָזֶה?

יִישֵׁר כַּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזַרְתָּ ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ג' פְּרֻשַׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה, "א תִּשְׁרִי, שְׁנַת תּשפ"א

לְכַבֹּד ... נְרוּ יְאִיר.

קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבֵּנוּ הַקְּדוּשׁ אָמַר (תַּי מוֹתֵר"ן, סִימָן שֵׁנַח): "שֶׁבְּכָל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שֶׁהִיָּה מִשִּׁיחַ וּמִדְּבַר עֲמָנוּ יְכוּלִים לְהִיּוֹת עַל יְדֵה אִישׁ כְּשֶׁר וְאַפִּילוּ צְדִיק גָּמוּר כָּל יְמֵי חַיָּו, כְּמוֹ שֶׁאֲנִי רוֹצֵה" וְרַבֵּי נִתֵּן הַקְּדוּשׁ אוֹמֵר עַל זֶה (ש"ס): שֶׁזֶה מְדַבֵּר עַל סִפְרֵי רַבֵּנוּ, מִי שֶׁלּוֹמֵד אֶת הַסְּפָרִים שֶׁל רַבֵּנוּ וּמִשְׁתַּדֵּל לְצִיַּת לָזֶה הוּא נִהְיֶה יְהוּדֵי כְּשֶׁר וְצְדִיק גְּדוּל; כִּי לְסְפָרִים יֵשׁ כַּח נִפְלֵא לְעוֹרֵר אֶת הָאָדָם לְעֵבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

אם אִתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת יְהוּדֵי כְּשֶׁר אִתָּה צְרִיךְ לְדַעַת דְּבַר תְּשׁוּבָה, רַבֵּנוּ אוֹמֵר (לִיקוּשֵׁי מוֹתֵר"ן חֶלֶק ב', סִימָן מַח): "כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בְּעֵבֹדַת הַשֵּׁם, אֲזִי הַדְּרָךְ שֶׁמְרַאֲיִן לוֹ הַתְּרַחֲקוּת. וְנִדְמָה לוֹ שֶׁמְרַחֲקִין אוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה, וְאִין מְנִיחִין אוֹתוֹ כִּלְל לְפָנֵים לְעֵבֹדַת הַשֵּׁם", כִּי זֶה הוֹלֵךְ כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְהִיּוֹת יְהוּדֵי כְּשֶׁר, הוּא מְרַגֵּשׁ

שְׁהוּא לֹא שׁוֹה, שְׂאָף אֶחָד לֹא צְרִיף אוֹתוֹ, "וּבִקְאֶמֶת כָּל הַהִתְרַחֲקוֹת הוּא רַק כְּלוֹ הַתְּקַרְבוֹת", אֲבָל זֶה רַק דֶּרֶךְ שְׂרוּצִים לְקָרֵב עַל יְדֵה? אֵת הָאָדָם לְהִשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְאִם הָאָדָם הוּא חֲזָק בְּעֲצָמוֹ וּמְחִזִּיק מֵעֵמֶד, אִזּוֹ הוּא יַעֲבֹר אֵת הַכָּל וַיִּזְכֶּה לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁרַק יֵשׁ.

לְכֵן אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת יְהוּדִי כְּשֶׁר, אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת קָרוֹב אֶל הַשֵּׁם - אֵל תַּעֲזֹב אֵת הֶרְצוֹנוֹת שְׁלֶךְ, אֵל תִּבְהַל כְּשֶׁמִּנְסִים אוֹתְךָ עִם נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים, אַתָּה תִּהְיֶה חֲזָק לֹא לַעֲזֹב אֵת הֶרְצוֹנוֹת הַטּוֹבִים שְׁלֶךְ, כִּי הוֹלְכִים לְנִסּוֹת לְהַפִּיל אוֹתְךָ, הוֹלְכִים לְנִסּוֹת לְתַפֵּס אוֹתְךָ בַּחֲזָרָה לְדֶרֶךְ הַיְשָׁנָה שְׁלֶךְ.

תִּזְכּוֹר מַה שֶׁרַבְּנוּ אוֹמֵר (שם): "כִּי כֵן דֶּרֶךְ הַבַּעַל דָּבָר וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא, כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁהָאָדָם סָמוּךְ סָמוּךְ מִמֶּשׁ לְשַׁעֲרֵי הַקִּדְשָׁה, וְכַמְעַט שְׂיִכְנֹס - אִזִּי הוּא מִתְפַּשֵּׁט עָלָיו בְּהַתְגַּבְּרוֹת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד רַחֲמָנָא לְצַלָּן", זֶה הַדֶּרֶךְ שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא כְּשֶׁהֵם רוֹאִים שֶׁהָאָדָם הוֹלֵךְ כְּבָר לְהִיּוֹת יְהוּדִי כְּשֶׁר, הֵם רוֹאִים שֶׁהָאָדָם כְּבָר כַּמְעַט נִכְנָס לְשַׁעֲרֵי הַקִּדְשָׁה, הֵם מִתְלַבְּשִׁים עַל הָאָדָם בְּכָל הַכַּח שְׁלֵהֶם רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וּכְשֶׁהָאָדָם לֹא יוֹדֵעַ שְׁזֶה רַק כְּדֵי לְהִרְחִיק אוֹתוֹ וְלִשְׁבֹּר אוֹתוֹ - אִזּוֹ הוּא מְרִים יָדִים וְעוֹזֵב אֵת הַכָּל.

הַתְּבוּדָּה הַיָּדוּעָה הִיא דָּבָר שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְפֹל מִזֶּה; מַעֲבֹדוֹת הַשֵּׁם אַחֲרוֹת שֶׁהָאָדָם מִקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ - הוּא עוֹד יְכוֹל לְפֹל, אֲבָל הַתְּבוּדָּה זֶה שׁוֹנָה, זֶה נִשְׂאָר עִם הָאָדָם בְּכָל הַזְּמַנִּים; כְּשֶׁנִּמְצָאִים בְּמָקוֹם טוֹב - מְדַבְּרִים שֵׁם לְהִשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְאִם נִפְלוּ, נִמְצָאִים בְּמָקוֹם לֹא טוֹב - מְדַבְּרִים שֵׁם אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ.

זֶה מַה שְׂאוֹמֵר דּוֹד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים, קלט): "אִם אֶסֶק שְׂמִים", כְּשֶׁאֲנִי עָף בְּשָׁמַיִם, אֲנִי בְּמִצָּב כְּמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ, "שֵׁם אַתָּה", אִזּוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ שֵׁם, וְאֲנִי מְדַבֵּר אִתּוֹ מִשֵּׁם, "וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל", וְאִם נִפְלֵתִי לְעוֹמֵק הַגִּיּוֹנוֹם, אֲנִי מִנְחָה בְּעִבְרוֹת רַחֲמָנָא לְצַלָּן - "הַנֶּהָךְ", אִזּוֹ הַשֵּׁם גַּם אִתִּי, וְאֲנִי מְדַבֵּר אִתּוֹ מִשֵּׁם; הַדְּבֹר אֶל הַשֵּׁם הוֹלֵךְ עִם הָאָדָם בְּכָל הַזְּמַנִּים וּבְכָל הַמְּצָבִים, כְּמוֹ שֶׁהָאֵמָא הוֹלְכֵת עִם הַיָּלֵד שְׁלֵהָ, אֶפִּילוּ כְּשֶׁהַיָּלֵד מִלְּכֶלֶף אֵת עֲצָמוֹ נִשְׂאָרֵת הָאֵמָא מְסוּרָה לְיָלֵד, כִּךָּ הַדְּבֹר אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ (לֵיקוּסֵי מוֹתֵרִין, חֶלֶק א, סִימָן עח).

הַיּוֹם קָל מְאֹד לְהִיּוֹת יְהוּדִי כְּשֶׁר; פֶּעַם כְּשֶׁרְצוֹ לְהִיּוֹת יְהוּדִי כְּשֶׁר הָיוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קְשׁוֹת, לְצוּם וּלְסַגֵּף אֵת עֲצָמוֹ וְכוּ' וְכוּ' - עַד שֶׁזָּכְרוּ לְהִתְרוֹמֵם קִצַּת מִהָעוֹלָם הַזֶּה וּלְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, הַיּוֹם יֵשׁ לָנוּ אֵת רַבְּנוּ, רַבְּנוּ נִתֵּן לָנוּ דֶּרֶךְ קִלָּה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, עַל יְדֵי הַדֶּרֶךְ שֶׁל הַתְּבוּדָּה, לְהַשִּׁיחַ אֵת הַלֵּב

להשם יתברך בשפה שנוח לדבר, כדבר איש אל רעהו, כמו שמדברים עם חבר קרוב, לספר לו הכל, את כל הדברים שעושים ואת כל המחשבות שהיצר הרע מפיל אותו בהם, זה מביא שהאדם יהיה קרוב מאד להשם יתברך. השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

מתי צריך לשנות למנהגי ברסלב?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני קורא הרבה את המכתבים של "עצתו אמונה" ושל "אשר בנחל", ואני רואה הרבה שצריך לציית לרבינו בתמימות ובפשיטות כל מה שהוא מורה, ולכן אני רוצה לשאול על מה שרבינו כותב בספר המידות שללבש גארטל (חגורה) עוזר כנגד מחשבות רעות, אני רוצה לדעת אם להתחיל ללכת עם גארטל, אפילו שאני מגיע ממשפחה ליטאית ואצלינו לא מקבל ללבש גארטל.

בכלל אני צריך בהירות בענין, במה צריך לנהג בדרכי ההורים, ובאלו דברים צריך פן לשנות ולעשות כמו שרבינו אומר?

ישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וזאת הברכה, י"א תשרי, שנת תשפ"א
לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

טוב מאד אתה עושה שאתה הולך עם גארטל, רבינו אומר (ספר המידות, אות הרהורים, סימן נט): "אבנט תקון על הרהורים", ללכת עם גארטל זה תיקון למחשבות רעות; כי חכמינו זכרונם לברכה אומרים (זכחים פח): "אבנט מכפר על הרהור הלב, היכא דאיתיה", האבנט של הפהן הגדול כפר על מחשבות רעות.

רבי נתן הקדוש אומר (ליקוטי הלכות ערלה הלכה ג, אות ב): "פי התפלה נקראת חגורה", כמו שכתוב (ישעיה יא, ה): "והיה צדק אזור מתניו ואמונה אזור חלציו", משיח יהיה מסוכב עם אמונה כמו חגורה, ואמונה היא תפלה, ושניהן - הן

אַמוּנָה וְהֵן תְּפִלָּה מְקַבְּלִים רַק כַּאֲשֶׁר מִתְקַנִּים אֶת אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ, עֵינֵי שָׁם.
זֶה לֹא נִקְרָא לְהִתְרַחֵק מִדְּרֹךְ הַהוֹרִים, כְּשִׁמוּסִיפִים מְנַהֲגִים טוֹבִים זֶה לֹא
נִקְרָא לְעֹזֵב אֶת דְּרֹךְ הַהוֹרִים, הוֹרִים חֲכָמִים שְׂמֵחִים כְּשֶׁהֵם רוֹאִים שְׂיִלְדִיהֶם
מְקַבְּלִים עַל עֲצָמָם מְנַהֲגִים טוֹבִים וְכֹשְׁרִים, בְּפֶרֶט בְּיַמֵּינוּ כְּשִׁנּוּשֵׁרִים לְדַאֲבוּנָנוּ
מִהַמְשֻׁפָּחוֹת הַכִּי טוֹבוֹת, בַּחוּרִים וּבַחוּרוֹת, אַבְרָכִים וְנָשִׁים צְעִירוֹת עוֹזְבִים אֶת
דְּרֹךְ הַתּוֹרָה - זֶה מָה שְׂכּוֹאֵב, זֶה נִקְרָא לְעֹזֵב אֶת הַמְסָרֵת, אֲבָל לְלַכֵּת בְּלִבוֹשׁ
חֲסִידִי וְלַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים מְבִיא רַק נַחַת לַהוֹרִים.
הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחַ בְּכָל הַעֲנֻנָּים.

...

אִיךָ אוֹמְרִים שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם כְּשֶׁהַפְּרִשׁוֹת אֵינָן מְסֻדְרוֹת?

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׂלִיט"א,

בְּעִמְדָנוּ כָּעֵת בֵּין יוֹם כְּפוֹר לְסִכּוֹת, כְּשֶׁהַפְּרִשׁוֹת אֵינָן מְסֻדְרוֹת כְּרִגְלִי, אֲנִי רוֹצֵה לְדַעַת
אִיךָ וּמַתִּי אוֹמְרִים שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם בְּשָׁבוּעוֹת אֵלוֹ.

יִישַׁר בָּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ד' פְּרִשְׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה, י"ב תְּשָׁרִי, שְׁנַת תּשפ"א
לְכַבּוֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

קְבַלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבְרָכָה אוֹמְרִים (בְּרִכוֹת ח.): "לְעוֹלָם יִשְׁלַם אָדָם פְּרִשְׁיוֹתָיו עִם
הַצְּבוּר שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, שְׁכָל הַמְשָׁלִים פְּרִשְׁיוֹתָיו עִם הַצְּבוּר מְאָרִיכִין לוֹ
יָמָיו וְשִׁנּוּתָיו", הָאֵר"י הַקְּדוֹשׁ ז"ל כּוֹתֵב שְׂיֵאמְרוּ שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם בְּיוֹם
שִׁישִׁי - בְּעֶרֶב שַׁבָּת, אֲבָל אֶסוּר לָנוּ לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמָנוּ. צְרִיךְ תְּמִיד לְהִסְתַּכֵּל עַל
עֲצָמָנוּ וְלַעֲשׂוֹת לְעֲצָמָנוּ חֲשָׁבוֹן: 'מָה אֲנִי עוֹשֶׂה? הֲאֵם פְּתַחְתִּי חֲמֵשׁ שָׁבוּעַ
שְׁעֵבֶר? הֲאֵם אֲמַרְתִּי שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד תְּרַגּוּם שָׁבוּעַ שְׁעֵבֶר?' אִם מִתְחִילִים מִיוֹם
רֵאשׁוֹן, לוֹמְדִים בְּכָל יוֹם קֶצֶת חֲמֵשׁ רִש"י עִם תְּרַגּוּם, זוֹכִים לְגַמֵּר בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת

הַפְּרֻשָּׁה וְזוֹכִים לְחַיּוֹת עִם הַפְּרֻשָּׁה כָּל יוֹם.

תַּעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁנִּפְסַק בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ (אֹרַח חַיִּים, סִימָן רַפָּה, סְעִיף ג): "מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילֶךְ חָשׁוּב עִם הַצְּבוּר", מִיּוֹם רֵאשׁוֹן אֶפְשָׁר כְּבָר לֹאמַר שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם, וְהַמְשָׁנָה בְּרוּרָה מִבֵּיא שֵׁם (שֵׁם, סְעִיף קָטָן ח) מִהַגֵּר"א וְכָר צַדִּיק לְבָרְכָה שְׂכָךְ הוּא נִהְגָּה, בְּכָל יוֹם הֵיךְ אֹמֵר קִצַּת שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם, בְּיוֹם רֵאשׁוֹן עַד שְׁנֵי בְּיוֹם שְׁנֵי עַד שְׁלִישִׁי, בְּיוֹם שְׁלִישִׁי עַד רְבִיעִי, וְכֵן הֵלְאָה. כְּשֶׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַזֶּה, אֲזַי לּוֹמְדִים בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת הַפְּרֻשָּׁה וְכִשְׁמַגִּיעַ סוֹף הַשָּׁנָה מְאֹד שְׂמַחִים שְׂסִימוֹ חֲמֻשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה.

מֵאֲזֵ שִׁקוּרָאִים בְּשַׁבַּת בְּמִנְחָה אֶת הַפְּרֻשָּׁה הַבֹּאָה, אֶפְשָׁר כְּבָר בְּיוֹם רֵאשׁוֹן לְהִתְחִיל שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם שֶׁל הַפְּרֻשָּׁה; לְמַשָּׁל, פְּרֻשַׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה קוּרָאִים בְּמִנְחָה שֶׁל שַׁבַּת לְפָנֵי סְכוּת, אֲזֵ אֶפְשָׁר כְּבָר לְמַחֲרַת לְהִתְחִיל שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגוּם שֶׁל פְּרֻשַׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה. הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

אֵיךְ אֲנִי יְכוֹל לְמַצּוֹא שִׁידוּךְ וְלִצְאָת מֵהַחֻבוֹת?

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

יִישֵׁר כַּח גְּדוֹל עַל כָּל הַשִּׁיעוּרִים וְהַחֻזוּק, זֶה מִקְּשׁ נוֹתֵן לִי חַיִּים.

אֲנִי גְרוּשָׁה, בֵּן שְׁלוֹשִׁים וְשֶׁבַע, בְּלִי יְלָדִים, וְאֲנִי מְאֹד שְׁבוּר מִזֶּה. זְכִיתִי כְּבָר לְסִים פְּעָמִים אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים בְּצִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל מוֹהֲרָא"ש זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲבָל עַדִּין לֹא נוֹשַׁעְתִּי. מֵה אֲנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת?

גַּם רְצִיתִי לְשִׂאוֹל לְגַבִּי פְּרֻנְסָה. יֵשׁ לִי בְּרוּךְ הַשֵּׁם פְּרֻנְסָה טוֹבָה, אֲנִי מְרוּיַח יְפֵה מְאֹד, אֲפִילוֹ שֶׁהֵייתִי מְעַדִּיף לְעַבּוֹד בְּעַבּוּדָה יוֹתֵר קְלָה, וְלֹא לְהַצְטַרֵּךְ לְעַבּוֹד כָּל כּוֹךְ קָשָׁה, הַבְּעִיָה שְׁלִי הִיא שֶׁכָּל הַכֶּסֶף בּוֹרַח לִי מִבֵּינִי הָאֲצָבָעוֹת, אֲנִי לֹא רוֹאָה בְּרָכָה בְּכֶסֶף, וַיֵּשׁ לִי יוֹתֵר מִדֵּי הַרְבֵּה הוֹצָאוֹת וְחוֹבוֹת.

אֲנִי מַחֲזֵק אֶת עֲצָמֵי כְּבֹד שְׂאֵנִי עוֹשֶׂה מִפְּעַם לְפְעַם קִצַּת הַפְּצָה עִם קוּוֹנְטְרָסִים וְגִילְיוֹנוֹת. אֲשַׁמַּח לְקַבֵּל הַדְּרָכָה וְחֻזוּק לְמַצֵּב שְׁלִי.

יִישָׁר פֶּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ד' פְּרֻשֵׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה, י"ב תְּשָׁרִי, שְׁנַת תּשפ"א
לְכָבוֹד ... נְרוּ יְאִיר.

קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבֵּינוּ הַקְדוֹשׁ אֹמֵר (שיחות הַר"ן, סימן קיב): "הִנֵּה יֵשׁ עֲבָרָה שְׁעֵנְשָׁה שֶׁל עֲבָרָה
הִיא, שֶׁיְהִי בַעַל חוֹב תָּמִיד וְאֶפִּילוֹ יַעֲשֶׂה כָּל טְצָדִקִי דְאֶפְשָׁר, וְהַתְּפַעְלוּת, לֹא
יוֹעִיל כָּלֵל, וְיִהְיֶה בַעַל חוֹב תָּמִיד", אֶפִּילוֹ אִם אָדָם יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׁבִיכְלָתוֹ בְּכַדֵּי
לֹא לְהִיּוֹת בַּעַל חוֹב, הוּא תָּמִיד יִשְׁאָר בְּחוּבוֹת, מוֹהֲרָא שׁ אֹמֵר שֶׁהַעֲבָרָה הַזֹּאת
הִיא פֶּגַם הַבְּרִית, מוֹצִיאִים זֶרַע לְבִטְלָה רַחֲמָנָא לִיצְלָן, אֲזִי נוֹפְלִים בְּחוּבוֹת הַשֵּׁם
יִשְׁמְרֵנוּ.

לְכֵן דְּבַר רֵאשׁוֹן תְּרָאָה לְהַתְחַתֵּן, כְּשֶׁמִּתְחַתְּנִים אֶפְשָׁר לְתַקֵּן מַה שְׁפָגְמוּ, בְּלִי
אִשָּׁה מְאֹד מֵר. רַבֵּי נֵתָן הַקְדוֹשׁ כּוֹתֵב (לִיקוּטֵי הַלְכוֹת יוֹם הַכַּפּוּרִים הַלְכָה א, אוֹת א): "מִי
שְׂאִינֹו נָשׁוּי הוּא פָּגוּם בְּבְרִית", וְלָכֵן הִפְהֵן הַגְּדוֹל הִנֵּה צְרִיף לְהִיּוֹת נָשׁוּי, כִּי הוּא
עוֹסֵק בַּיּוֹם הַקְדוֹשׁ יוֹם הַכַּפּוּרִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַעֲבָרוֹת שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, שְׂזָה
אֶפְשָׁרִי רַק עִם אִשָּׁה.

מוֹהֲרָא שׁ אֹמֵר, יֵשׁ דֵּי וְהוֹתֵר שְׂדוּכִים, כּוֹלֵם יְכוּלִים לְהַתְחַתֵּן, הַבְּעֵינָה הִיא
שְׂמִתְחִילִים לְכַרֵּר, מוֹרִידִים שְׂדוּכִים, לֹא רוֹצִים לְהִיּוֹת 'מְכִיר אֶת מְקוֹמוֹ',
מִחְשִׁיבִים אֶת עֲצָמָם יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהֵם, אֲבָל צְרִיף לְדַעַת שְׂצָרִיף לְהַתְחַתֵּן כִּי הַשֵּׁם
צָוָה, צְרִיף לְהִשְׁאִיר יְלָדִים וּנְכָדִים שֶׁיַּעֲבֹדוּ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲסוּר לְהִיּוֹת בְּרַרְנִים.
אִם אִתָּה רוֹצֶה לְצֵאת מִהַחוּבוֹת תֹּאמֵר אֶת הַעֲשָׂרָה פְּרָקֵי תְהִלִּים, אֶת הַתְּקוּן
הַכְּלָלִי [פְּרָקִים טז, לב, מא, מב, נט, עז, צ, קה, קלז, קנ]; מוֹהֲרָא שׁ הִנֵּהיג בְּכָל
הַמְּנִינִים שֶׁל הֵיכַל הַקּוֹדֵשׁ שֶׁיִּיאֲמְרוּ אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי בְּבִקְרָא מִיַּד לְאַחַר תְּפִילַת
שְׁחִירִית בִּיחַד עִם מְנִינֵן. תִּיקוּן הַכְּלָלִי מְסַגֵּל לְכָל הַסְּגוּלוֹת וְהִישׁוּעוֹת, רַבֵּינוּ אֹמֵר
(לִיקוּטֵי מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סימן כט): תִּיקוּן הַכְּלָלִי מְסַגֵּל לְפְרֻשָׁה וְלְכָל הִישׁוּעוֹת, תֹּאמֵר
בְּכָל יוֹם אֶת עֲשָׂרַת מְזֻמּוֹרֵי הַתְּהִלִּים וְאֵז תִּתְקַן אֶת הַחַטָּא וְתִזְכֶּה לְפְרֻשָׁה.

תִּתְחַזֵּק בְּכָל הַכּוֹחוֹת לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, רַבֵּינוּ אֹמֵר (סֵפֶר הַמִּידוֹת, אוֹת שְׂמָחָה, חֶלֶק ב',
סימן א): "מִי שֶׁהוּא שְׂמֵחַ תָּמִיד, עַל יְדֵי זֶה הוּא מְצַלִּיחַ", רוֹאִים זֹאת בְּחוּשׁ, כָּל
אֵלּוֹ שְׂשִׂמְחִים, הֵם מִתְחַזְּקִים בְּזִמְנֵיהֶם הַקְּשִׁים - כָּל אֵלּוֹ מְצַלִּיחִים. שְׂמָחָה

מביאה רחבות, שמחה פותחת את המוח ומתהלכים בגדלות המוחין, לא עושים שטיות, יודעים איפה להשקיע את הכסף וכו'.

אני יודע שזה קשה להיות בשמחה, הסמ"ך מ"ם עושה הכל בעולם פדי להפיל את האדם לעצבות ולמרה שחורה, בפרט אתה שאתה לבד, אין לך אישה - יהיה לך מאד קשה להיות בשמחה, כי חכמינו זכרונם לברכה אומרים (במות 1:30) כשיש לאדם אישה אפשר להיות בשמחה, אז יש הצלחה, אבל פשאדם נמצא לבד, הוא לא נשוי - אז אין את כל הדברים הטובים האלו, עם כל זאת תנסה בכל הכחות כן להיות בשמחה.
אני מצפה שתכתב לי בקרוב מזל טוב.

...

איך אני יכול לחזור בתשובה שלךמה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

תודה רבה על התשובה שקבלתי על שאלותי הנוגעות שכל כך נפלתי לתוך לכלוד, איך אני יוצא מהעברות החמורות [המכתב מובא בסוף מכתב זה].

קראתי את זה עשרות פעמים, זה מאד זעזע ועורר אותי, בכיתי הרבה. אני מאד רוצה להשיח את זה להשם יתברך ולחזור בתשובה, אבל אני מאד מתביש ואני לא יכול להוציא מילה אחת, אני מסמיק מבושה על כל מה שעשיתי, אני רק יכול לומר: "השם תמחל לי".

אני עושה תשובה מכל הלב, נתקתי כל הקשרים וכל הדרכים איך שהייתי מגיע לכל הרע. אני מבקש שראש הישיבה יכתב לי מה שיש לי לעשות, לחזור בתשובה, ומה אני יכול לעשות שהקדוש ברוך הוא ימחל לי.

ישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וזאת הברכה, י"ג תשרי, שנת תשפ"א
לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

אשריך שעשית תשובה, ניתקת את כל הקשרים עם הקלפות, השדים

וְהַרוּחוֹת רְעוֹת. זֶה נִקְרָא תְּשׁוּבָה בְּאֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁרַבְּנוֹ אָמַר (ליקוטי מוֹתְרָן, חֵלֶק ב', סִימָן ט): "יִדְעֵה, שֶׁעֲקָר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה הִיא כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר בְּאֵלּוֹ הַמְּקוֹמוֹת מִמַּשׁ שֶׁהָיָה מִקְדָּם הַתְּשׁוּבָה כֹּל אֶחָד לְפִי מָה שֶׁעָבַר עָלָיו בַּיָּמִים הַקּוֹדְמִים, וּכְשֶׁעוֹבֵר בְּאֵלּוֹ הַמְּקוֹמוֹת וְהַעֲנִינִים שֶׁהָיָה מִתְּחִלָּה מִמַּשׁ וְעָכְשָׁו פּוֹנֶה עֶרְף מֵהֶם, וְכוּפָה יִצְרוּ לְבָלִי לַעֲשׂוֹת עוֹד מָה שֶׁעָשָׂה זֶהוּ עֲקָר הַתְּשׁוּבָה הַשְּׁלֵמָה, וְרַק זֶה נִקְרָא תְּשׁוּבָה", מָה נִקְרָא תְּשׁוּבָה אֲמִתִּית? כְּשֶׁאָדָם עוֹבֵר שׁוֹב אֶת אוֹתָם נְסִיווֹת וְהוּא עוֹזֵב אֶת דְּרָכּוֹ הַיְשָׁנָה, זֶה נִקְרָא תְּשׁוּבָה אֲמִתִּית.

לְכֵן אִם נִיתְקַתְּ אֶת כָּל הַקְּשָׁרִים עִם הָעֲבוֹרוֹת - הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵנוּ, אִתָּה צְרִיף לֵהיִתּוּ מְאֹד שְׂמֵחַ, אִתָּה צְרִיף לְשִׂמּוֹחַ שֶׁהַשֵּׁם נָתַן לְךָ אֶת הַזְּכוּת הַזֹּאת, תִּפְסַּתְּ אֶת עֲצָמְךָ בְּזִמְנוֹ, זְכִיתָ לְחִזּוֹר בַּתְּשׁוּבָה.

מוֹהֲרָא"ש אָמַר, כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, מָה הַסִּימָן שֶׁיִּדְעֵה בְּרוּר שֶׁהַשֵּׁם קִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתוֹ? אִם אָדָם שְׂמֵחַ זֶה סִימָן שֶׁהַשֵּׁם קִבֵּל אֶת הַתְּשׁוּבָה וְאִם הוּא לֹא שְׂמֵחַ זֶה סִימָן שֶׁצְרִיף עוֹד הִרְבֵּה לְחִזּוֹר בַּתְּשׁוּבָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם שְׂמֵחַ הוּא מְאֹד קְרוֹב לְהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא, אֲצִלּוֹ יִתְבַּרְךָ כְּתוּב (דְּבָרֵי הַיָּמִים א טז, כו): "עַז וְחִדְוָה בְּמִקְמוֹ", אֲצִל הַשֵּׁם יֵשׁ רַק שְׂמִחָה, זֶה הַסִּימָן שֶׁהָאָדָם נִמְצָא קְרוֹב לְהַשֵּׁם. כְּמוֹ שֶׁרַבְּנוֹ אָמַר (סֵפֶר הַמִּידוֹת, אוֹת שְׂמִחָה, סִימָן א): "כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלְבוֹ שָׁלֵם לְאֵלֶיקוּ", זֶה הַמְּקוֹם הַכִּי גְבוּהָ שֶׁאֲפָשֶׁר לְהַגִּיעַ אֵלָיו.

אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַקְּלָפוֹת יִמְשִׁיכוּ לְרִדְף אַחֲרָיךָ, הֵם לֹא מוֹתְרִים כָּל כֶּף מֵהֶר, כְּשֶׁהֵם רוֹאִים שֶׁמִּישֶׂהוּ שֶׁהָיָה תַּחַת יָדָם - בּוֹרַח מֵהֶם וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, הֵם מְנַסִּים לְרִדְף אַחֲרֵי הָאָדָם הַזֶּה, אֲנִי מִבְּקֵשׁ מִמֶּךָ שֶׁתִּרְאֶה לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִכֶּף שֶׁהֵם רוֹדְפִים אַחֲרָיךָ, רַק לְהִמְשִׁיךְ לְשִׂמּוֹחַ עִם כָּל נִקּוּדָה טוֹבָה שֶׁאִתָּה יָכוֹל לְחַטֵּף, תִּשְׂמַח עִם הַצִּיצִית שְׁלֶךָ, עִם הַתְּפִלִּין שְׁלֶךָ, עִם הַזָּקֵן וְהַפְּאוֹת שֵׁישׁ לְךָ, עִם שִׁבְתַּי וְחַג וְכֵן הֲלָאָה.

אָח יִקְר, תִּבְרַח מֵעֲצָבוֹת וּמִמְרָה שְׁחוּרָה. מוֹהֲרָא"ש מִבִּיא מֵהַצַּדִּיק הַגְּדוֹל רַבִּי מְנַדֵּל מוֹוִיטְבֶּסְק זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הוּא אָמַר (סֵפֶר פְּרֵי הָאָרֶץ, מִשׁוֹת מִסְעֵי): "עֲצָבוֹת הִיא קְלָפָה יוֹתֵר גְּרוּעָה מֵעֲבוּדָה זָרָה"; רוֹאִים מִכֶּף עַד כְּפָה צְרִיף לְהִזְהַר מֵעֲצָבוֹת וּמִמְרָה שְׁחוּרָה שֶׁזֶה חֲמוּר יוֹתֵר מֵהָעֲבָרָה הַכִּי חֲמוּרָה - עֲבוּדָה זָרָה.

הַשֵּׁם יַעֲזֹר לְךָ שֶׁתִּזְכֶּה לֵהיִתּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, יֵשׁ לָנוּ עִם מָה לְשִׂמּוֹחַ. תְּכַמְּיֵנוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה אוֹמְרִים (בְּרֻכוֹת נג.) עַל הַפְּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ג, ז): "כְּפָלַח הַרְמוֹן רִקְתָּךְ - אֲפִילוֹ רִיקָנִין שָׁבָךְ", אֲפִילוֹ יְהוּדִים הַכִּי פְּשׁוּטִים, "מְלֵאִים מִצְּוֹת כְּרַמוֹן", מְלֵאִים

בְּכֹל כֶּף הַרְבֵּה מְצוּוֹת, כְּמוֹ הַגְּרָעִינִים הַרְבִּים שֵׁישׁ בְּרִימוֹן.

[הַמְּכַתֵּב הַמוֹכָא בִּשְׂאֵלָה לְעִיל:

אֵיךְ לְהַחְלִיץ מִעֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת?

שְׂאֵלָה:

לְכַבֹּד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

יִישֵׁר כַּף גְּדוֹל עַל כָּל מָה שֶׁרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א עֲזָר לִי בַחַיִּים, אֲנִי חָיֵב אֶת כָּל חַיִּי

לְרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה.

בְּתוֹר בַּחוּר הֵייתִי לוֹמֵד בְּהַתְמַדָּה גְּדוֹלָה, סִימְתִי הַרְבֵּה פְעָמִים מִשְׁנִיּוֹת, הַרְבֵּה דְפִי גְמָרָא, וְעוֹד הַרְבֵּה דְבָרִים. כְּשֶׁהִתְחַתַּנְתִּי הִתְחַלַּתִּי לְעִבּוֹד קֶשֶׁה וּמְאֹז אֵין לִי כְּבָר אֶת אוֹתוֹ חֶשֶׁק לְלַמֵּד כְּמוֹ פֶּעַם זֶה נִהְיָה רַק יוֹתֵר וְיוֹתֵר חֲלָשׁ. כְּמַעֲט שְׂאֲנִי לֹא פוֹתַח מִשְׁנִיּוֹת, רַק בְּשָׁנֵי לְמוֹדִים אֲנִי חוֹק, וְהֵם הִדְף הַיּוֹמִי וְשָׁנִים מִקְרָא וְאָחַד תַּרְגוּם מִיַּדֵּי יוֹם. וּבִיּוֹם מְצַלַח אֲנִי גַם אוֹמֵר אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי וְלִפְעָמִים קֶצֶת תְּהִלִּים וּמִשְׁנִיּוֹת.

לְצַעֲרִי לְאַחֲרוֹנָה הַתְּגַבֵּר עָלַי מְאֹד הַיֵּצֵר הַרַע, אֲנִי מְנַסֶּה לְחַיּוֹת עִם אִשְׁתִּי, אָבָל לְצַעֲרִי זֶה לֹא עוֹזֵר לִי, אֲנִי שְׂקוּעַ בְּג' שַׁעֲרֵי טְמֵאָה וְהַרְבֵּה מִעֲבֵר לְזֶה, אֲנִי הוֹלֵךְ לְכָל הַמְּקוֹמוֹת הַרְעִים, זֶה הִתְחַיֵּל רַק עִם קֶצֶת דְּבָרִים קֶטְנִים, וְלֹאט לֹאט זֶה הַדְּרָדֵר יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַד הַגְּרוּעַ מִכָּל רַחֲמֵנָא לְיִצְלָן וְעִכְשָׁו זֶה כְּבָר נַעֲשֶׂה אֲצִלִּי כְּהַיּוֹתֵר, אֵין לִי דְפִיקוֹת לֵב.

אָבָל אִם מוֹהֲרָא ש' כְּתַב בְּסַפְרֵיּוֹ שְׂאִפְשֵׁר לְחַזֵּר בְּתִשְׁבָּה אֲפִילוֹ עַל נִשְׁג'ז, זֹאת אוֹמֶרֶת שְׂאֲנִי עֲדִין יְכוֹל לְקַבֵּל תְּקוּן; כָּל הַשִּׁיעוּרִים הַרְבִּים שֶׁשְׂמַעְתִּי צוּעֵקִים לִי בְרֵאשִׁי שְׂאִפְסִיק כְּבָר עִם הַעֲבֵרוֹת כִּי מִר יִהְיֶה סוֹפִי, שְׂאִחֲזֵר בְּתִשְׁבָּה בְּזִמְנָא. כָּל הַמְּאָמְרֵי חַז"ל שֶׁשְׂמַעְתִּי שֶׁהָאֲדָם מִתְחַבֵּא עִם עֲבֵרוֹת אָבָל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפְרַסֵּם אוֹתוֹ בְּפָנָי כָּל הָעוֹלָם, חוֹבְטִים בְּרֵאשִׁי וְלֹא נוֹתְנִים לִי מְנוּחָא.

יֵשׁ לִי מִשְׁפָּחָה יְפָה; מָה אִשְׁתִּי הִיקְרָה אֲשֶׁמָּה שְׁבַעֲלָה לֹא מְסַגֵּל לְשִׁלוּט בְּעַצְמוֹ? עַל אִף שֶׁשְׂמַעְתִּי כְּבָר אֶת כָּל הַשִּׁיעוּרִים וְהַעֲצוֹת, אֲנִי רוֹצֵה לְהִתְחַיֵּל מִעִכְשָׁו חַיִּים חֲדָשִׁים, אָבָל אֵיךְ אֲנִי עוֹשֶׂה אֶת זֶה?

כְּבָר הֵייתִי הַרְבֵּה פְעָמִים בְּאוּמָן וְגַם הַשְּׁנָה אֲנִי נוֹסֵעַ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם לְרֹאשׁ הַשְּׁנָה, וְאֲנִי מִתְבַּיֵּשׁ לְעַמּוּד מוֹל רַבְּנֵי הַקְּדוּשׁ וְלִהְרָאוֹת אֶת פְּנֵי אֵיךְ הַשְּׁנָה עֲבָרָה עָלַי, בְּכוֹתְבִי אֶת שׁוּרוֹת אֵלוֹ אֲנִי מְסַמֵּק מִבוֹשָׁה.

אֲנִי מִתְחַנֵּן לְרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה עִם כָּל הַלֵּב שְׂאֲנִי צְרִיךְ תְּקוּן, אֲנִי צְרִיךְ דְּרָךְ תִּשְׁבָּה, אֲנִי

צָרִיךְ דָּרָךְ יִצְיָאָה מִחַיֵּי הַמְרִים וְהַמְטוּפָּשִׁים.

יִישַׁר פֶּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזֵרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ד' פְּרֻשַׁת שׁוֹפְטִים, כ"ט מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תש"פ
לְכָבוֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

קְבַלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָבוֹי לָךְ וּמָר לָךְ, אָבוֹי וּמָר לְנִשְׁמָתְךָ; תִּתְבַּיֵּשׁ לָךְ שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ לַחֲטָא עִם
נְשִׁים זָרוֹת, תִּתְבַּיֵּשׁ לָךְ! אַחֲרֵי שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִתֵּן לָךְ אִישָׁה יְקָרָה אֶתָּה הוֹלֵךְ
לְהִתְחַבֵּא, לַעֲשׂוֹת עֲבֵרוֹת עִם גּוֹיֹת? תִּתְבַּיֵּשׁ לָךְ, הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נֹתֵן לָךְ כָּל
טוֹב בְּחַיִּים וְאֶתָּה מוֹכֵר אֶת חַיֶּיךָ לְשָׂטָן.

מֵאֲזוֹ שֶׁקָּרָאתִי אֶת מִכְתָּבְךָ יְדִי וְרַגְלֵי רוֹעֵדוֹת; אֵיךְ? הַיְהוּדִי יָכוֹל לִפּוֹל כָּל כָּךְ?
אֵיךְ אֶפְשָׁר לְאַבֵּד אֶת הַשְּׂכָל וְחַיִּים מִתּוֹקִים? אֵיךְ אֶפְשָׁר לַעֲזוֹב אֶת הַמִּתְנָה, אֶת
הָאִשָּׁה שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֶעֱנִיק לָךְ וְלָלַכְתָּ עִם גּוֹיֹת מְגַעִילוֹת לַעֲשׂוֹת
עֲבֵרוֹת? ! מַה תַּעֲנֶה כְּשֶׁתַּעֲמֵד לִפְנֵי הַבַּיִת דִּין שֶׁל מַעֲלָה וַיַּעֲבִירוּ בְּפָנֶיךָ אֶת כָּל
מַעֲשֵׂיךָ? מַה תַּעֲנֶה לְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? הֵיכֵן תּוּכַל לְהִסְתַּתֵּר מִרוֹב בּוֹשָׁה?!
תַּחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה, כִּי אִם לֹא, יִהְיֶה לָךְ מֵר מֵאָדָּם; אֵל תַּחֲשֹׁב שְׂאֶפְשָׁר לְהִסְתַּתֵּר
מֵהַשֵּׁם. הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר (יִרְמְיָה כג, כד): "אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא
אֶרְאֶנּוּ, נֶאֱמַר ה'", אֵיךְ אָדָם יָכוֹל לְהִסְתַּתֵּר מִמֶּנִּי? "הֲלוֹא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ
אֲנִי מֵלֵא נֶאֱמַר ה'", הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵרִי נִמְצָא בְּכָל מְקוֹם.

אֵל תַּחֲשֹׁב שְׂאֶפְשָׁר לְהִתְחַבֵּא וְלַעֲשׂוֹת עֲבֵרוֹת וְהֵם יִשְׁאָרוּ בְּסוּד. הִקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר (אִיּוֹב כד, טו): "וַעֲיֵן נֶאֱפָה שְׂמֵרָה נֶשֶׁף לֹא תִשׁוּרְנֵי עֵינַי", בְּעֵלֵי
הָעֲבֵרוֹת אוֹמְרִים 'נִחְפָּה לְלִילָה וְאֲז נַעֲשֶׂה עֲבֵרוֹת; גִּלְךָ לְמְקוֹם מִסְתוֹר כְּדִי שְׁלֹא
יִרְאוּ אוֹתָנוּ'. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנוּם לְבִרְכָה (בַּמִּדְבָּר רַבָּה ט, א): "הַנּוֹאֶף אוֹמֵר אֵין
בְּרָיָה יוֹדַעַת בִּי, לְפִי שְׂכָל מַעֲשָׂיו אֵינֶן אֶלָּא בַחֲשָׁךְ", הָאָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהוּא יָכוֹל
לְהִסְתַּתֵּר מֵהַשֵּׁם, "וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְפָרְסֵמֶן בְּעוֹלָם", וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְבִישׁוֹ בְּפָנֵי כָּל הָעוֹלָם.

אִם תַּחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה יִהְיֶה לָךְ טוֹב, הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִסְלַח לָךְ, אָבֵל אִם
תִּמְשִׁיךְ עִם זְנוּת תִּקְבַּל מִכָּה קָשָׁה; אֲשַׁתְּךָ תַּעֲזוֹב אוֹתְךָ, הַיְלָדִים שְׁלָךְ לֹא יִסְתַּכְּלוּ
עֲלֶיךָ, וְאֶתָּה תִּהְיֶה מְבֻזָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

[...]

איך מתייחסים ליתום בכיתה?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני מלמד, ולזמן החדש אני מקבל בפעם הראשונה כתלמיד ילד שהוא יתום, ברוך השם שאף פעם לא הרגשתי מה זה אומר, ממילא זה בלתי אפשרי שהבין אותו, אבל אני רוצה לדעת איך להתנהל אתו, כי חז"ל אומרים כל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, ואתו דבר להפוך חס ושלו.

מה החוב שלי להתמסר אליו יותר מילד אחר?

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וזאת הברכה, י"ג תשרי, שנת תשפ"א

לכבוד ... נרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

דבר ראשון אתה צריך לדעת, שכרך הרבה מאד. למעלה בשמים מי שמלמד ילדים מאד חשוב, בפרט כשהמלמד מתמסר לתלמידים כאלו הם ילדיו, אז הוא עוד יותר חשוב למעלה בשמים. כי חכמינו זכרונם לברכה אומרים (סנהדרין ט:): "כל המלמד בן חבירו תורה כאילו ילדו", וכמו שצדיקים מפרשים, שאין זה שנותנים מתמאה למלמד אלא שזה התחייבות שלו, אומרים למלמד 'כשאתה לומד אתם תחשב כאילו ילדו' - זה כמו שאתה לומד עם הילדים שלך.

אתה צריך לשמוח מאד ולהודות להשם יתברך ששם חלקך מיושבי בית המדרש, שחייך עובדים עם דברים טובים, עם דברים קדושים, בלמוד תורה עם ילדי ישראל. בפרט שאתה מלמד לבני, אתה דואג לתלמידים שלך, אתה מרחם עליהם - אז אתה מאד חשוב בשמים.

מוהרא"ש זכותו יגן עלינו חזק אותי פעם מאד ואמר: "מה היית עושה אם היית עובד בחנות בגדים? תחשב שאתה עובד בכזאת חנות ועובדות שבעים שנותיק, אתה עולה לשמים ושואלים אותך 'מה עשית במשך שבעים שנה? שבעים שנה מכתת חליפות? שבעים שנה גזרת בדים?' מוהרא"ש אמר לי:

”אִתָּה הָרִי צָרִיף לְשִׁמוּחַ מְאֹד שֶׁתּוּכַל לַעֲנוֹת ‘שִׁבְעִים שָׁנָה לְמִדְתִּי עִם יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה”.

בְּנוּגַע לַיְתוֹם, תִּזְהַר עֲלֵיו יוֹתֵר מִשָּׂאָר הַיְלָדִים, כִּי יְתוּמִים מְאֹד קְרוּבִים לַהֲשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, אֵין לָהֶם מִי שְׂיִגְן עֲלֵיהֶם, אֵין מִי שְׂיִקְשִׁיב לָהֶם, הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ - הוּא הָאֲבָא שְׁלָהֶם, הוּא מְגַן עֲלֵיהֶם, הוּא (תהלים סח, ו): ”אֲבִי יְתוּמִים”.

כְּשֶׁמְזַדְמָן לְדַבֵּר עִם הַיְלָדִים עַל הַהוֹרִים שְׁלָהֶם, לְדַגְמָא אִתָּה אוֹמֵר לַיְלָדִים שְׂיִלְמְדוּ עִם אֲבִיהֶם אוֹ שְׂיַעֲשׂוּ נַחַת לְאֲבָא שְׁלָהֶם, תִּזְכּוֹר תָּמִיד מֵהִיתוֹם, לְתַת לוֹ דְרָף לְקָשֶׁר עִם אָבִיו עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, תַּעֲשֶׂה בְּמִיחָד עֶסֶק מֵהִיתוֹם, תַּגִּיד לוֹ: ”אֲבָא שְׁלָךְ הוּא בְּשָׂמִים, בְּגֵן עֲדָן לֵיד הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הוּא רוֹאֶה אֵיךְ אִתָּה לוֹמֵד בְּחֻשְׁקִי, יֵשׁ לוֹ נַחַת מִמֶּךָ, הוּא דוֹאֵג לָךְ”.

גַּם תּוֹצִיא מִמְנוּ וּמִשָּׂאָר הַיְלָדִים אֶת הַפְּחַד מִלְמוֹת, תִּדְבֹּר לַיְלָדִים שְׁלִמוֹת זֶה לֹא דְבַר מִפְחִיד לִיהוּדִים, אֲצַל יְהוּדִים כְּשֶׁמְתִים - הוֹלְכִים לְגֵן עֲדָן, שֵׁם לוֹמְדִים תּוֹרָה עִם כָּל הַצְּדִיקִים וְעִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּגֵן עֲדָן יֵשׁ אֶת כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים, נִמְצָאִים מְאֹד קְרוּב לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעוֹד מְעַט כּוֹלֵם יְקוּמוּ בְּתַחֲתֵית הַמְּתִים, יִהְיֶה כָּל כֶּף שְׂמִיחַ לְרֵאוֹת אֵיךְ כָּל הָאֲבוֹת, הַסָּבִים, הַסָּבָא רַבָּה, הוֹלְכִים לְקוּם בְּתַחֲתֵית הַמְּתִים.

תִּמְחַל לִי שְׂלֵא עֲנִיתִי לָךְ עַד עַכְשָׁיו, בְּדִרְךָ כָּלֵל אֲנִי מִנְסָה לַעֲנוֹת לְמִלְמְדִים יוֹתֵר מֵהַר מִלְמַכְתָּבִים אַחֲרִים, עַכְשָׁיו זֶה נִסְחַב בְּגִלְל הַנְּסִיעָה לְאוּמָן וְכוּ'.
הַשֵּׁם יַעֲזֹר שְׂתַצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים.

...

תּוֹדָה רַבָּה שֶׁהַצְּלָתָם אוֹתִי מִנְסִיוֹנוֹת

שְׂאֵלָה:

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

תּוֹדָה עַל הַתְּשׁוּבָה הַבְּרוּרָה שְׁקַבַּלְתִּי עַל הַשְּׂאֵלָה שְׂשִׂאלְתִּי לְגַבִּי נְסִיוֹנוֹת שְׂיֵשׁ לִי בְּמִשְׁרָד [הַמְּכַתָּב מוּבָא בְּסוּף מְכַתָּב זֶה], קִרְאתִי אֶת הַמְּכַתָּב וּבְכִיתִי לְהַשֵּׁם, מֵהַ הָאִשָּׁה אֲשֶׁמָּה שְׂיֵשׁ לִי נְסִיוֹנוֹת, לָמָּה מִגִּיעַ לָּהּ שְׂאוּצִיא אוֹתָהּ, אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי אֲנִי רוֹצֶה לְהִיּוֹת יְהוּדִי כְּשֶׁר.

בבית הרבה ובקשתי מהשם, עד שקרה גם גדול, שהיא נגשה אלי ואמרה לי שהיא מאד נהנתה לעבוד כאן, אבל עכשיו היא קבלה הצעה לעבוד במקום אחר, ולכן היא רוצה לדעת עוד כמה זמן היא צריכה להשאיר כאן, נהייתי בהלם לראות איך שהשם עזר לי כל כך יפה, הודיתי לה ואמרת ששני לא רוצה לעבב אותה אפילו ביום אחד, והיא לא צריכה להשאיר ללמד למישהי אחרת את העבודה שלה, אני כבר יסתדר.

אפילו שהיא עובדת חיונית בשבילי, אבל האידישקייט שלי יותר חשובה.

אני מודה להשם ואני מודה לראש הישיבה שליט"א שעזר לאדם שהוא בכלל לא מכיר, ובעקר על העצה שבשלא הולך לא צריכים לדחף ולעשות דברים פזיזים רק משיחים את הלב לאבינו שבשמים ורואים ישועה.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ו', ערב חג הסוכות, י"ד תשרי, שנת תשפ"א
לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

יש לך גם גדול שהתפרטת מהנסיון, השם הציל אותך מהגרוע ביותר השם ישמרנו.

מעכשיו והלאה תראה להזהר איך שאתה מנהל את משךך, תשמור על אסור יחוד, אל תשב עם אישה זרה ולא עם בחורה אצלך במשך, כל העסק לא שנה אם לא שומרים על אסור יחוד.

אם אתה רוצה להצליח בעסק שלך קח את הקדוש ברוך הוא לשתף שלך, איך לוקחים את הקדוש ברוך הוא לשתף? אם מנהלים את העסק על פי דרך התורה. מקפידים שתהיה קדושה במשך, מדברים בעדינות, נשמרים מהרהורי עבירה, מסננים את המחשבים, נזהרים לשמור שבת, חג וחול המועד, מקפידים לא להכאיב לאף אחד, לא לגנוב את השני אפילו לא בפחות משנה פרוטה, אז הקדוש ברוך הוא שתף לעסק ויש הצלחה רבה.

בבקר כשאתה אומר את ברכות השחר תבקש חזק מהשם: "אל תביאנו לא לידי חטא ולא לידי עברה ועון ולא לידי נסיון, ולא לידי בזיון", תבקש חזק מהשם שישמור אותך מעבירות ונסיונות, רק עם תפלה אפשר להנצל מהיצר הרע. ובאם חזקים, נשאר נסיון - אז נצלים מבזיונות. פעם רבינו לעג מאד מהעברה המגעילה, כמו שרבי נתן מביא (שיחות ה"ן, סימן דש): "פעם אחת התלוצץ

מִזֶּה וְאָמַר שֶׁעַל זֶה מְבַקְשִׁים בְּכָל יוֹם אֶל תְּבִיאֲנֵי לַיְדֵי נְסִיּוֹן וְלֹא לַיְדֵי בְּזִיּוֹן, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: 'אֲדַעַר אֶ נְסִיּוֹן אֲדַעַר אֶ בְּזִיּוֹן' [אוּ נְסִיּוֹן אוּ בְּזִיּוֹן], כִּי אִם לֹא עוֹמְדִים בְּנְסִיּוֹן נִהְיָה בְּזִיּוֹנוֹת, הַיּוֹם אֶפְשָׁר מִמֶּשׁ לְרִאוֹת אֶת הָרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ שֶׁל רַבֵּינוּ, הָעוֹלָם הַיּוֹם הַכֹּל כֹּל כָּף הַתְּקָדָם, כְּשֶׁמִּתְפַּרְסְמֵת תְּמוּנָה מִמִּישֵׁהוּ אֵיךְ שֶׁהוּא מִסְתַּוְּבָב בְּמִקְוֵמוֹת מְלַכְלָכִים וְכוּ' - הוּא נִהְיָ בְּרַגַע אַחַד מְשַׁפֵּל מוֹל כֹּל הָעוֹלָם.

...

[הַמְּכַתֵּב עָלָיו נְסוּב הַמְּכַתֵּב הַקּוֹדֵם:

אֵיךְ מִתְמוֹדְדִים עִם נְסִיּוֹנוֹת בְּעֶסְקִים?

שְׁאֵלָה:

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

יֵשׁ לִי מִזְכִּירָה אֲצִלִּי בַּמְשָׁרְד שְׁאֲנִי מִמֶּשׁ נִהְיָ חוֹלָה מִמְּנָה, הִיא בַּחוּרָה עֲדִינָה וְצַנוּעָה, אֲמַנֵּם יֵשׁ לִי עוֹד מִזְכִּירוֹת יוֹתֵר יְפוֹת וְיוֹתֵר מְרַשִּׁימוֹת מִמְּנָה, אֲבָל אֲנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁהִיא עוֹשֶׂה לִי הַכִּי הֶרְבֵּה נְסִיּוֹנוֹת בְּרֹאשׁ.

מָה אֲנִי יֹכֵל לַעֲשׂוֹת לְזֶה? שְׁאֲסַגֵּר אֶת הָעֶסֶק? שְׁאֲוֹצִיא אוֹתָהּ? אֲפִילוֹ שְׁאֲנִי לֹא מֵאֲמִין שְׁאֲעֲשֶׂה מִשְׁהוּ רַע, אֲבָל הִרְהוּרֵי עֲבִירָה הֵם יוֹתֵר גְּרוּעִים מִהֶעֱבָרָה בְּעֶצְמָה, וּבַפֶּרֶט שְׁחִז"ל אוֹמְרִים "אֵין אֶפְטְרוֹפּוֹס לְעִרְיוֹת".

מָה אֲנִי עוֹשֶׂה פֹה?

יִישַׁר פֶּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' לְסֻדֵּר כִּי תִבּוֹא לְאוּמָן, י' אֶלוּל, שְׁנַת תּש"פ

לְכַבּוֹד ... נְרוּ יֵאִיר

קַבְּלֵתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

אֲתָה יוֹדֵעַ בְּעֶצְמָךְ מָה שֶׁעָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת; אַחַד מִשְׁנֵי הַדְּבָרִים שְׁאֲתָה כּוֹתֵב - אוּ לְסַגּוֹר אֶת הָעֶסֶק אוּ לְהוֹצִיא אֶת הַמְּזַכִּירוֹת.

עֲדִיף שֶׁתִּשְׁלַם לְעוֹכְדִים גְּבָרִים?, מֵאֲשֶׁר לְשִׁבְתָּ עִם נָשִׁים וְלַחֲשֹׁב כֹּל הַזְּמַן מִנְאוּף. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (יוֹמָא כַּט): "הִרְהוּרֵי עֲבִירָה קָשִׁים מִעֲבִירָה", אֲתָה הֲרִי נִשְׁרָף מִהַמְּזַכִּירוֹת, מָה חֲסַר לְךָ כֹּל הַצָּרָה הַזֹּאת?

תְּכַנִּיס אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲצִלְךָ בַּמְשָׁרְד, תַּעֲשֶׂה לוֹ מְקוֹם שֶׁהוּא יִשְׁרָה

את השכינה אצלך - ואז תצליח.

השם יתברך משרה את שכינתו רק אם המקום נקי, אם המקום לא נקי כתוב (דברים כג, טו): "כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחנך, להצילך ולתת איביך לפניך, והיה מחנך קדוש, ולא יראה כד ערות דבר, ושב מאחריך", השם יתברך אומר, תתנהגו בקדושה, כי אם לא תתנהגו בצניעות אלך מקרבכם.

[..

האם מתר לקנות את הלוטו?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אני לומד הרבה עצתו אמונה, ואני מנסה לצית למה שכתוב שם, תודה על הכל. אני רוצה לדעת אם מותר "ש דבר לגבי לקנות את הלוטו. אני קונה הרבה את הלוטו ואני מרגיש שזה לוחם ממני את האמונה ואת הכסף. אני צריך חיזוק להפסיק לקנות את הלוטו.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ו', ערב חג הסוכות, י"ד תשרי, שנת תשפ"א
לכבוד ... גרו יאיר.

קבלתי את מכתבך.

אני מאד מבקש ממך שלא תקנה כרטיסי לוטו, זהו דמיון גדול, זה בל תשחית, כל דולר שמבזבזים על זה זה לזרק כסף לפח.

זהו דמיון של היצר הרע, הוא מגרה שיורצו אחרי זה אבל באמת זה דמיון גדול, כמו שרבנו אומר (שיחות הר"ן, סימן רפד) היצר הרע גורם למישהו אחד להתעשר בדרך מסימת וכו' הוא עושה עסק שלם מזה, כל אחד מדבר מזה ומקנאים בו, אבל כל זה משחק לבלבל את הראש לאנשים כדי שכולם יחכו אותו ויחפשו וכו'. רבינו מסיים את השיחה עם המלים: "רחמנא ליצלן מהאי דעתא שבשתא", השם ישמרנו שלא נתבלבל מזה, מותרא"ש אומר, שזה מדבר על לוטו שאנשים משחקים, מחפשים להתעשר על ידי זה.

מאד קשה לדבר נגד זה, כי רוב האנשים כל כך שקועים במזון, ישנם

אֲנָשִׁים שְׁלוֹקָחִים אֶת כָּל כֶּסֶף וְשׁוֹרְפִים אֶת זֶה בְּלוֹטוֹ כִּי הִדְמִיּוֹן שְׁלֵהֶם אוֹמַר לָהֶם 'עֲכָשְׁיוֹ אֶתְעַשֵּׂר' וְכֹאשֵׁר מִפְסִידִים עוֹד פְּעַם נִדְלָקִים עוֹד יוֹתֵר וּמִטְעִים אֶת עַצְמָם, אוֹמְרִים 'אֲבָל עֲכָשְׁיוֹ אֲנִי יִתְעַשֵּׂר', עַד שֶׁנִּשְׁאָרִים בְּעָרוֹם וּבַחֶסֶר כָּל.

רוֹב הָאֲנָשִׁים מֵאֵד שְׁקוּעִים בַּתְּאֵנָה שֶׁל כֶּסֶף, רַבִּינוֹ אוֹמַר (לִיקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כג): "רוֹב הָעוֹלָם נִלְכְּדוּ בְּזֶה - הֵינּוּ בְּתַאֲנוּת מְמוֹן", רוֹב הָעוֹלָם שְׁקוּעִים לְדַאֲבוּנָנוּ בְּתַאֲנָה שֶׁל מְמוֹן, "וְהַמְמוֹן הוֹרֵגֵת וּמְמִית אוֹתָם", אֲבָל לֹא קוֹלְטִים שֶׁהַכֶּסֶף הוֹרֵג אֶת הָאָדָם. מַה הָעֶצָה? רַבִּינוֹ אוֹמַר, אֵינְךָ עֹצֵה לְהַנְצִיל מִהַתְּאֵנָה הַזֹּאת, "וְאִי אֶפְשֵׁר לְהַנְצִיל מִזֶּה, כִּי אִם עַל יְדֵי הַצְּדִיק", כְּשֵׁטוּעִמִּים קָצַת מֵרַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ כִּבֵּר לֹא חוֹשְׁבִים כָּל כֶּף הַרְבֵּה מִכֶּסֶף.

תִּקְבַּע לְעַצְמְךָ שִׁיעוֹר בְּסִפְרֵי רַבִּינוֹ, תִּתְחִיל לְהִרְיֵחַ אֶת הַנִּיחוּחַ מִהֶאֱכָל שְׂרַבְנוֹ מִבְּשָׁל, אִז תִּתְחִיל פְּתֹאוֹם לְהִרְיֵחַ אֶת הַרִיחַ הַרַע שִׁיוֹצֵא מִהַכֶּסֶף. רַבִּינוֹ סִפֵּר (סִפְרֵי מַעֲשִׂוֹת, סוּף מַעֲשֵׂה יב - מִהַבְּעַל תְּפִלָּה) הַגְּבוּר לָקַח אֶת הָאֲנָשִׁים מִהַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת וְנִיסָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִהַתְּאֵנָה שֶׁל מְמוֹן, הוּא לָקַח אוֹתָם לְמִטְבַּח וְכוּ'. אֵיךְ שָׂרַק הַרִיחוֹ אֶת הַרִיחַ שֶׁל הָאוֹכֵל הֵם הִתְחִילוּ לְצַעֵק: "זֶה מְסַרִּיחַ!" הֵם לֹא יָדְעוּ מַה מְסַרִּיחַ, עַד שֶׁהַגְּבוּר אָמַר לָהֶם: "הֲלֹא אַתֶּם רוֹאִים שְׂאִין כָּאֵן שׁוֹם דְּבָר שִׁיִּסְרִיחַ, בְּהַכְרַח צְרִיכִים לוֹמַר בְּוֵדָאֵי שְׂאֵתָם לְבַד בְּעַצְמְכֶם מְסַרִּיחִים כִּי בְּכֹאֵן אֵינְךָ שׁוֹם דְּבָר שִׁיִּסְרִיחַ", זֶה מַה שִׁיְהִיָּה כְּשִׁמְשִׁיחַ יִגִּיעַ, כֶּסֶף יִסְרִיחַ כְּמוֹ צוֹאֵה, כּוֹלֵם יִזְרְקוּ אֶת הַכֶּסֶף, רַק יִחְפְּשׂוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, יִחְפְּשׂוּ אֵיךְ אֶפְשֵׁר לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ. אֶת זֶה מְלַמֵּד אוֹתָנוּ רַבִּינוֹ כִּבֵּר עֲכָשְׁיוֹ, הוּא מַצִּיל אוֹתָנוּ מִהַשְּׁטוּת שֶׁל לְרֹדֵף אַחֲרַי כֶּסֶף, אִם תִּלְמַד אֶת סִפְרֵי רַבִּינוֹ תִּנְצֵל מִזֶּה.

חג שמח.

...

אֵיךְ מְשַׁתְּמָשִׁים עִם הַגּוֹף כְּמוֹרָה דְרָךְ?

לְכַבּוֹד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

אֲנִי אִישָׁה, אִמָּא לִילְדִים, וְאֲנִי מְשַׁתְּמֶשֶׁת בְּגוֹפִי כְּמוֹרָה דְרָכִי, כְּשֶׁאֲנִי מִתְעַמְקֶת בְּגוֹפִי אֲנִי יוֹכֵלָה לְדַעַת אִיפֹה אֲנִי אוֹחוֹזֵת בְּעוֹלָם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאֲנִי יוֹכֵלָה לְהַרְגִישׁ אִם מִשְׁהוּ בֶן צִדִּיק אוֹ לֹא צִדִּיק.

כְּשֶׁהֵייתִי בַּחוּרָה לֹא יָכַלְתִּי לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל כֶּף טוֹב, כִּי כְּשֶׁהִתְעַמְקֶתִי בְּגוֹפִי לֹא

יִדְעֵתִי אִיךָ לֵאמֹר אֵת זֶה כְּרָאוּי. עֲכָשְׁיוּ בְּשֵׁאֲנֵי כֶּבֶד אֲמָא לְבָנוֹת, הֵייתִי מֵאֵד רוּצָה שֶׁהִבְנוֹת שְׁלִי יִגְדְּלוּ עִם הַמַּתְנֶה הַזֹּאת שֶׁל גּוֹפֵן, אָבֵל שֶׁהֵן בֵּן תְּהִינָה מְאֻנּוֹת. שֶׁהֵן לֹא יִרְגִישׁוּ שֶׁהֵן חֲצוּיוֹת וְיִדְבְּקוּ לְדַבְּרִים.

שְׁאֵלְתִי הָאֵם יֵשׁ אִיזָה דְרָךְ לְנַעֲרָה שֶׁהִיא גַם תּוֹכֵל לְהִתְעַמֵּק בְּגוֹפָה, אוֹ שֶׁזֶה אֲפֻשְׁרֵי רַק אַחֲרֵי הַחֲתָנָה?

יִישַׁר פֶּחַ

תְּשׁוּבָה :

בְּעִזְרַת ה' יִתְבַּרְךָ - יוֹם ג' פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשָׁרִי, שְׁנַת תּשפ"א
לְכַבֹּד.....

קִבְּלֵתִי אֵת מִכְתָּבְךָ.

תִּסְלַחוּ לִי, אֲנִי לֹא מִבִּין מִיִּלָּה אַחַת מִמָּה שֶׁאַתֶּם כּוֹתְבִים, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִם אַתֶּם בֵּן מְבִינִים מַה אַתֶּם כּוֹתְבִים.

לִיהוּדִים יֵשׁ מוֹרָה דְרָךְ - הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה א, א) עַל הַפְּסוּק (מִשְׁלֵי ח, ל): "וְאֶהְיָ אֲצִלוֹ אֲמוֹן וְאֶהְיָ שֶׁעֲשִׂים יוֹם יוֹם", כְּשֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה לְכַרֵּא אֵת הָעוֹלָם הוּא לָקַח אֵת הַתּוֹרָה וְהִסְתַּפַּל בַּתּוֹרָה, כְּמוֹ אֲדַרְיָכֵל שֶׁהוֹלֵךְ לְבָנוֹת בְּנֵי, הוּא לוֹקַח אֵת הַתּוֹכְנִיּוֹת וּמִסְתַּפַּל בּוֹ אִיךָ לְבָנוֹת, "כִּי הִנֵּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבִיט בַּתּוֹרָה וּבוֹרֵא אֵת הָעוֹלָם".

הַיְהוּדִי מִתְנַהֵג כְּמוֹ שֶׁהַתּוֹרָה אוֹמַרְת לְהִתְנַהֵג, זֶה הָאוֹרִים וְתוֹמִים שְׁלֵנוּ, זֶה הַמּוֹרָה דְרָךְ שְׁלֵנוּ. מוֹהֲרָא"ש מְסַפֵּר מִהַחֲזוֹן אִישׁ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שֶׁאֵלּוֹ אוֹתוֹ אִם בְּיָמֵינוּ יֵשׁ אוֹרִים וְתוֹמִים, וְהוּא עֲנָה: "הָאוֹרִים וְתוֹמִים שְׁלִי זֶה הַשְּׁלֵחַן עָרוּף, כְּשֶׁאֲנִי עָרִיף לְדַעַת אִיךָ לְהִתְנַהֵג אֲנִי מִסְתַּפַּל בְּשְׁלֵחַן עָרוּף".

מַה עָשׂוּ אָבוֹתֵינוּ כְּשֶׁהֵם רָצוּ לְדַעַת אִיךָ לְהִתְנַהֵג? מַה עָשׂוּ הַצַּדִּיקִים בְּכָל הַדּוֹרוֹת כְּשֶׁהֵם לֹא יָדְעוּ אִיךָ לְהִתְנַהֵג? הֵם בְּקִשׁוּ מִהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ: "אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמִלְמֵד לְאֲנוּשׁ בִּינָה, חֲנִנּוּ מֵאַתָּךְ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת", תְּחַנֵּן אוֹתָנוּ בְּשֶׁכֶל לְדַעַת אִיךָ לְהִתְנַהֵג.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (וַיִּקְרָא רַבָּה ל, ג): "בַּדּוֹרוֹת הִלְלוּ שֶׁאֵין לָהֶם לֹא מְלֶךְ וְלֹא נָבִיא, לֹא כֹהֵן וְלֹא אוֹרִים וְתַמִּים, וְאֵין לָהֶם אֵלָּא תַפְלָה זֹו בְּלִבָּד, אָמַר דָּוִד לְפָנָי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אֵל תִּבְזֶה אֵת תַּפְלָתָם", דָּוִד הִמְלִיךְ בְּקִשׁ מִהֵשֵׁם עֲבוּרָנוּ, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם קִבֵּל אֵת הַתַּפְּלוֹת שְׁלָהֶם.

אם אתם רוצים לתת לבנות שלכם דרך טובה איך להתנהג, תלמדו אותם את העצה שרבנו למד אותנו, תלמדו אותם שמתי שהן רוצות לדעת איך להתנהג שיִדְבְּרוּ עַל זֶה עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שִׁיעֲשׂוּ הַתְּבוּדוֹת, לְדַבֵּר לַהֲשִׂים יתְבַרְךָ בְּשִׂפְהַ שְׁלֵהֶן, כְּמוֹ שְׂמִדְבָרִים לְחֵבֵר טוֹב, וְעַל יְדֵי זֶה הֵן יִדְעוּ אֵיךְ לַהֲתַנְהֵג. כִּכָּה הֵן יַעֲשׂוּ בְּכָל פְּרָט בְּחַיִּים, כְּשֶׁלֹּא יוֹדְעִים מַה לַעֲשׂוֹת אוּ בְּשִׂצְרִיכִים יְשׁוּעָה.

אם תדברו להשם יתברך אתם תפטרנו מכל הדמיונות שלכם.

...

אֵיךְ אֲנִי מְכַנֵּס לְאִשְׁתִּי אֶת הַלְמוּדִים שֶׁל רַבֵּינוּ?

לְכַבֹּד רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

אני שומע ברוך השם את השיעורים וממש מחיה את עצמי, כל השלום בית התהפוך לטובה ברוך השם, אני לא מתנפח עם אשתי וכן הלאה'.

אשתי סובלת מהתקפי חרדה ופאניקה, יש זמנים שיותר טוב, ואם לא זה מאד קשה. אני רוצה להגיד לה על השיעורים, שבטח יעזרו לה, אבל זה משהו שמאד רחוק ממנה. היא קוראת הרבה ממטפלים, וכשאני מדבר מהעצה של לדבר אל השם המצב בבית נהיה מתוח.

אני לא יודע מה לעשות, אני מקווה שראש הישיבה שליט"א יוכל לחזק אותי, כי מאד קשה לי בחיים, אני מרגיש שאני ואשתי מאד רחוקים אחד מהשני.

יִישַׁר פֶּחַ

תשובה:

בְּעֶזְרַת ה' יתְבַרְךָ - יוֹם ג' פְּרֻשֵׁת בְּרֵאשִׁית, כ"ה תְּשֵׁרִי, שְׁנַת תּשפ"א

לְכַבֹּד ... נְרוֹ יֵאִיר.

קְבַלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

קח את העצות והחזוק של רבינו בשבילך, אל תכפה על אשתך לשמוע דברים שהיא לא רוצה לשמוע. אי אפשר לכפות על אחרים, אם אתה תקח את העצות של רבינו, תחיה עם זה ותשתנה - אשתך תגדר אחריך מעצמה.

חז"ל אומרים (בראשית רבה נד, א) על הפסוק (משלי טז, ז): "בְּרֻצוֹת ה' דִּרְכֵי אִישׁ, גַּם אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ", מי הם אויביו? "רְבִי יוֹחָנָן אָמַר, זו אִשְׁתּוֹ", כְּשֶׁהָאָדָם

מתנהג כמו שצריך אשתו תהיה בשלום אתו, אשתו תעיד עליו שהוא יהודי כשר.

אם אשתך רוצה ללכת למטפלים וכדומה - תרשה לה ללכת בדרךך, אל תפריע לה, אדרבה, תעזר לה שיוקל לה, וכשאתה עוזר לה שיהיה לה יותר טוב תעשה את זה בכל הלב, ותראה שהיא תגור אחריך, עם הזמן היא תקח את העצה של רבינו, תפלה והתבודדות.

אני מבקש מך עוד פעם, אל תגור בכוח ואל תדחף בכוח, אפה תראה שעם הזמן היא תקח את דרך רבינו עוד יותר חזק מך.
השם יעזר שתצליח בכל הענינים.

...

איש אמונות

אני לא אומר לאף אחד מה לעשות

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וזאת הברכה, י"ג תשרי, שנת תשפ"א
לכבוד ... גרו יאיר ו ... גרו יאיר.

תזכור מה שאני אומר לך, אני לא אומר לאף אחד מה לעשות, אפילו
כששואלים אותי אני מנסה להתחמק וכו', כל שכן כאשר לא שואלים אותי מה
לעשות, בוודאי שאני לא אומר מה לעשות. כאשר בחור אומר לי 'ראש ישיבה
אני מתארס וכו' וכו' - אני נותן לו ברכה, אני לא אומר לו 'כן' או 'לא'. אם הוא
שואל אותי אם השידוך טוב בשבילו, אם אני יודע שהבחורה לא מתנהגת
כשורה אני ארמז לו כדי שהוא יבין להתרחק מזה.

עוד דבר תזכור, אני אסתדר בלעדך, אבל אני לא יודע אם אתה תסתדר בלי
ראש הישיבה שלך וד"ל.

...

אל תהיו בלחץ משדוכים

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וזאת הברכה, י"ג תשרי, שנת תשפ"א
מרת ... תחי'ה.

בעלך אומר לי שאת מפחדת שאני הולך להכריח אתכם לעשות את השידוך
עם הבת שלכם, או חס ושלום ללכת מאחורי הגב שלכם, תדעו לכם שהיכל
הקודש זה מקום בו לא אומרים מה לעשות ולא מכריחים אף אחד, בקשי בקשי
עונים לשאלות.

זֶה שְׂאֲנִי עוֹשֶׂה לַפְעָמַיִם שְׂדוּכִים לְלֹא הַהוֹרִים, זֶה עִם דַּעַת תּוֹרָה, לַפְּנֵי שְׂאֲנִי עוֹשֶׂה זֹאת אֲנִי שׂוֹאֵל רַבָּנִים גְּדוֹלִים וְעַם הַסִּפְמָתָם אֲנִי עוֹשֶׂה זֹאת, גַּם זֶה רַק בְּמַצַּב בּוֹ הַהוֹרִים לֹא רוֹצִים לְחַתֵּן אֶת יְלָדֵיהֶם, כְּשֶׁהֵם לֹא לְגַמְרֵי בְּקוֹ הַבְּרִיאוֹת וְכוּ'.

אֲנִי מִבְּקָשׁ מִמֶּנּוּ אֵל תְּהִי בְּלִחְץ שְׂאֲכָרִיחַ אֶת בְּעֵלָיו וְחַס וְשְׁלוֹם לְחַשֵּׁב שְׂאֲנִי יַעֲבֹד מֵאַחֲרֵי הַגֵּב שְׁלֹכֶם, רַק הִצַּעַתִּי אֶת הַשִּׁדוּךְ וְאִם אַתֶּם מְעַנְיָנִים לְחַכּוֹת תַּחֲכוּ בְּרוּגָע.

שְׂיִהְיֶה לָכֶם חַג שְׂמֵחַ, חַג רְגוּעַ, חַג לְלֹא לְחֵץ.

...

תְּבַדְקוּ לְמָה הִילָדָה יִשְׁנָה בַּכֶּתֶה

בְּעֵזְרַת ה' יִתְבַּרֵךְ - יוֹם ה' פְּרֶשֶׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה, י"ג תְּשָׁרִי, שְׁנַת תשפ"א לַפָּרֶט

קָטָן

לְכַבּוֹד ... נְרוּ יָאִיר.

דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מִיְלָדֶיךָ הִיקָרִים, הֵם מוֹסִיפִים הַרְבֵּה מְאֹד לְמוֹסְדוֹת.

בְּתוֹךְ... תַּחֲיָ"ה יְלָדָה מְאֹד יְקָרָה, אֲבָל הִיא יִשְׁנָה הַרְבֵּה מְאֹד בַּכֶּתֶה, מִמָּשׁ כָּל יוֹם הִיא נִרְדָּמַת בְּשַׁעַת הַלִּימוּד. אוֹלֵי הִיא לֹא יִשְׁנָה מְסֻפִיק? אוֹלֵי הִיא צְרִיכָה יוֹתֵר לִישׁוֹן, אוֹ אוֹלֵי חֲסָרִים לָהּ מִיְנֵרְלִים, זֶה חָשׁוּב שֶׁתְּבַדְקוּ זֹאת כִּי חָבֵל שֶׁהִיא לֹא תִהְיֶה רַעֲנָנָה.

לֹא מְכַאֲיִבִים לָהּ בַּכֶּתֶה עַל זֶה, שׂוֹמְרִים מְאֹד לֹא לְהִכְאִיב לָהּ בְּעַנְיָן. אֲנִי אֲמַרְתִּי לְמוֹרוֹת שְׂיִתְנוּ לָהּ לִישׁוֹן, כִּי הִיא לֹא מְפָרִיעָה, הִיא לְלָדָה יְקָרָה.

...

הַאֲשֶׁה יְכוּלָה הַכִּי הַרְבֵּה לְחַזֵּק

בְּעֵזְרַת ה' יִתְבַּרֵךְ - יוֹם ה' פְּרֶשֶׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה, י"ג תְּשָׁרִי, שְׁנַת תשפ"א

מֵרַת ... תַּחֲיָ"ה.

בְּעֵלָיו הִזָּה עֲכָשְׁיוֹ אֲצָלִי, הוּא אָמַר לִי בְּדַמְעוֹת שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ כָּל כָּף רַע שֶׁהוּא לֹא מְצַלִּיחַ לְהִגִּיעַ הַבֵּיתָה, הוּא לֹא מְגִיעַ לְעֶזְרוֹ לְךָ עִם הַיְלָדִים. הוּא מְאֹד

שבוור בתוכו שהכל נהיה מוכן אצלו ברגע האחרון, הוא עדין לא בנה את הסכה והוא לא מגיע להביא לה כסף עבור החג.

מאד חזקתי אותו, אמרתי לו שהוא יאמין באמונה שלמה שעוד מעט יהיה לו יותר קל, אמרתי לו שהוא חייב לבקש סליחה ממך. הוא הבטיח לי שהוא יתחיל להגיע בזמן הפיתה לעזור לה עם הילדים.

ממך אני מאד מבקש שתחזקי את בעלך, הוא אברך יקר, אני מאד אוהב אותו. אברכים בודדים כל כך יקרים אצלי, הוא חקוק בלבי. הוא עובד מאד קשה כדי שיוכל לפרנס אותך ואת הילדים, אני מאד מבקש ממך, תחזקי אותו, כי אישה הכי יכולה לחזק, כמה שאני אחזק אותו הוא יותר יתחזק מהמלים הטובות שלך.

אני מתפלל עליכם תמיד.

חג שמח.

...

איך יכולים להיות רגועים ושמחים בחג

בעזרת ה' יתברך - יום ו', ערב חג הסוכות, י"ד תשרי, שנת תשפ"א לפרט קטן לכבוד... גרו יאיר.

ישתבח שמו יתברך אנחנו כבר נמצאים בערב סוכות, עוד מעט נכנס לסכה, נשב תחת צלו של הקדוש ברוך הוא, אנחנו עוד צריכים לבקש הרבה מהשם שגנזה לאהב את הסכה ולהרגיש טעם בסכה, מוהרא"ש מספר, רבי נחמן מטולטשין עור פעם לרבי נתן לבנות את הסכה, כשהוא סיים הוא אמר לרבי נתן: "אם עובדים לבד לבנות את הסכה מרגישים טעם אחר בחג", ענה לו רבי נתן: "זה עוד לא נסית, לבקש מהשם: 'רבונו של עולם, אני רוצה להרגיש טעם בחג הסוכות', איזה טעם מרגישים אז בחג הסוכות.

העקר תזהר מבעס וקפידות, תשמר מאד בימים קדושים אלו לא להיות כבעס, היצר הרע מחפש לקחת את הקדשה, כשמגיע שבת או חג זהו זמן מאד מתאים שהאדם יכול להדבק בו יתברך ולזכות לכל הקדשות והאורות - אז מגיע היצר הרע ולוקח הכל על ידי פעס וקפידות.

אתמול בשיעור דברנו הרבה בענין לעשות סעודות יפות עם המשפחה,

בְּאֲמֻצֵּי הַשִּׁיעוֹר שָׁאֵל מִיִּשְׁהוּ אִיף אֶפְשֶׁר לְהַשְׁאֵר רְגוּעַ בְּסִכָּה הַקְּטָנָה כְּשֶׁהֵילְדִים מִשְׁתּוֹלְלִים וְכוּ' וְכוּ', דְּבָרָנוּ מֵהַ שְׂרַבְנוּ אָמַר (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיא): "אם היו מניחין מת לעולם הָיָה לְהִתְפַּלֵּל בְּנֹדָאֵי הָיָה מִתְפַּלֵּל יָפָה כָּכֵל כְּחוֹ", אם היו נותנים אֶפְשָׁרוֹת לְנִפְטָר לְצִאת מִהַקְּבָר לְהִתְפַּלֵּל הוּא בְּנֹדָאֵי הָיָה מִתְפַּלֵּל מֵאֵד יָפָה, הוּא הָיָה מִתְפַּלֵּל בְּכָל הַפֶּחַ, אוֹתוֹ הַדְּבָר כְּשֶׁאָדָם מִבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי, הוּא מוֹסֵר אֶת עֲצָמוֹ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא חוֹשֵׁב לְעֲצָמוֹ: 'אֲנִי כְּבָר נִפְטָר, אֲנִי כְּבָר לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה, נִתְּנוּ לִי רְשׁוֹת לְהַגִּיעַ הַבִּיטָה מִבֵּית הַחַיִּים לְסֵעוּדָה אַחַת' - הוּא לֹא הָיָה צוֹעֵק וּמִשְׁתּוֹלֵל, הוּא הָיָה מְדַבֵּר יָפָה לְיִלְדִים, הוּא הָיָה מְדַבֵּר עִם דְּרָף אֶרְץ לְאִשְׁתּוֹ, כִּף אֶפְשֶׁר לְעֲשׂוֹת סֵעוּדוֹת יְפוֹת, אִם לֹא אֶז הֵילְדִים נִגִּידוּ: 'אָבָא, אַתָּה יְכוֹל לְחַזֵּר לְקָבֵר, אֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים צְעָקוֹת וְסִטְרוֹת'.

אֲנִי מִבְקֵשׁ מִמֶּךָ עוֹד פַּעַם, תִּזְהַר מִמְרִיבוֹת. הַחֲזִיד"א הַקְדוּשׁ מִפְּרָשׁ אֶת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל (בְּרֵאשִׁית כה, יד): "וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמִשָּׂא", 'וּמִשְׁמַע' - צְרִיף לְדַעַת לְשִׁמוּעַ, 'וְדוּמָה' - צְרִיף לְדַעַת לְשִׁתָּק, 'וּמִשָּׂא' - וְצְרִיף לְדַעַת לְשִׁאת אֶת הַסֶּבֶל; זֶה סוֹד הַהֲצַלְחָה בַּחַיִּים. בְּפֶרֶט בְּעָרֵב שִׁבְתָּ וּבְעָרֵב חָג, שָׂאז הַקְּלָפוֹת מֵאֵד מִשְׁתּוֹלְלוֹת, הֵן רוּצוֹת לְהֵרֵס אֶת הָאֵהָבָה בֵּין בַּעַל לְאִשְׁתּוֹ, הֵן רוּצוֹת שְׁלֵא יִהְיוּ בְּיַחַד. שִׁבְתָּ זֶה הָרִי זְמַן שֶׁצְרִיף לְהִיּוֹת בְּיַחַד, הָאֲרִי" הַקְדוּשׁ ז"ל אוֹמֵר, שְׁרֵאשִׁי הַתְּבוֹת שֶׁל וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ זֶה 'בִּיאָה'; שְׁבִשְׁבַת צְרִיף לְהִיּוֹת בְּיַחַד וְכוּ'.

יֵשׁ לִי עוֹד הַמוֹן מֵהַ לְכַתֵּב אֲבָל אֲנִי צְרִיף לְרוּץ לְקִנּוֹת ד' מִיָּנִים לְיִלְדֵי וּלְהַכִּין אֶת הַחָג.

עֲכָשְׁיוּ בַּעַת שְׂאֲנִי כוֹתֵב אֶת הַמְּכַתֵּב קְבֵלְתִי חֲדָשׁוֹת מֵאֵד טוֹבוֹת, סְפוּר שֶׁל תְּפִלָּה, סְפוּר שֶׁל תְּפִלָּה שֶׁל הֵילְדִים שְׁלָנוּ, ... הַשְׁתַּחֲרַר מִהַכְּלָא. הוּא הַתְּקַשֵּׁר אֵלַי בְּדְרָף הַבִּיטָה מִבֵּית הַסֵּהַר, הוּא אוֹמֵר שְׁזָה רַק הַתְּפִלוֹת שֶׁהֵילְדִים - הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת מִתְפַּלְלִים בְּכָל יוֹם עַבּוּרוֹ.

בְּיוֹם שְׁנֵי בְּעָרֵב תִּהְיֶה סֵעוּדָה בִּישִׁיבָה לְכָבוֹד הַלוּלֵת רְבִינוּ הַקְדוּשׁ, נְדַבֵּר עוֹד הַפַּעַם מִרְבְּנוּ וְנִשְׁמַח שְׁיֵשׁ לָנוּ אֶת רְבִינוּ, תִּגִּיעַ עִם מִשְׁפַּחְתְּךָ.
חַג שְׂמֵחַ.

...

לְהַחְזִיר יְהוּדִים לְהֵשֵׁם זֶה יוֹתֵר גָּדוֹל מֵהַפֶּל

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ו', עָרַב חַג הַסְּכּוֹת, י"ד תִּשְׂרִי, שְׁנַת תּשפ"א לְפָרֶט קָטָן
מֵרַת ... תַּחֲוִיָּה, יְרוּשָׁלַיִם.

בְּעֶלְוֶה כָּתַב לִי שְׂאֵת עוֹבְדֵת עִם כָּל הַמְרָץ לְתַרְגֵּם אֶת הַגְּלִיּוֹן וְאֶת הַמְּכַתְּבִים
שֶׁל עֲצָתוֹ אֲמוּנָה, בְּמִקּוֹם לְגִמּוֹר אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים בְּיוֹם הַיּוֹלְדֵתָךְ לְאוֹרְךָ שְׁנַיִם -
הַשְּׂקֵעָתָם שְׁעוֹת רַבּוֹת בְּכַדִּי לְתַרְגֵּם אֶת הַמְּכַתְּבִים.

מֵה אֹמֵר לָכֶם, מֵה אֶכְתֹּב לָכֶם, אֵין דְּבַר גָּדוֹל יוֹתֵר מִלְּהַפְיִץ אֶת הַעֲצוֹת וְאֶת
הַחֲזוּק שֶׁל רַבֵּינוּ הַקְּדוֹשׁ לְאַחֲרִים, זֶה יוֹתֵר חָשׁוּב מִכָּל הַעֲבוּדוֹת שְׁבָעוּלָם.
מוֹהָרָא"ש הָיָה תְּמִיד מְסַפֵּר, כְּשֶׁהֲצַדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יֶצְחָק מְדְרוּבִיטְשׁ זְכוֹתוֹ יִגַּן
עָלֵינוּ נִפְטָר הַגִּיעַ רַש"י הַקְּדוֹשׁ לְקַדֵּם אֶת פְּנֵיו לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: "אֵלוּ
מַעֲשִׂים טוֹבִים עוֹשֶׂה בְּנֶךְ רַבִּי מִיְכַעֲלֵעַ מְזֻלוֹטְשׁוּב, שֶׁלְּמַעַלָּה בְּשָׂמִים עוֹשִׂים כְּזֶה
רַעַשׁ מִמֶּנּוּ?" עָנָה לוֹ אָבִיו רַבִּי יֶצְחָק מְדְרוּבִיטְשׁ: "הוּא מְשַׁקֵּיעַ כּוֹחוֹת בְּתַפְלָתוֹ
וְכוּ", אָמַר לוֹ רַש"י הַקְּדוֹשׁ: "עַל זֶה לְבַד לֹא הָיוּ עוֹשִׂים מִמֶּנּוּ כְּזֶה רַעַשׁ פֶּה
בְּשָׂמִים, הֲרַבָּה צְדִיקִים מְשַׁקֵּיעִים כּוֹחוֹת בְּתַפְלָתָם וְלֹא עוֹשִׂים מֵהֶם כְּזֶה עֶסֶק",
אָז אָמַר לוֹ הָאָבִא רַבִּי יֶצְחָק מְדְרוּבִיטְשׁ: "הוּא לּוֹמֵד בְּהַתְמָדָה רַבָּה", עָנָה לוֹ
רַש"י הַקְּדוֹשׁ: "כְּזֶה גַם לֹא יָכוֹל לְהִיּוֹת הַסְּבָה פִּי הֲרַבָּה צְדִיקִים לּוֹמְדִים בְּהַתְמָדָה
רַבָּה אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְעַל זֶה לֹא נִהְיָה כְּזֶה רַעַשׁ", אָז הוּא אָמַר: "בְּגִלְלַל
הַחֲסֵד וְהַצְדָּקָה וְכוּ", וְרַש"י עֲדוֹן לֹא הִסְפִּים אֹתוֹ, עַד שֶׁרַבִּי יֶצְחָק מְדְרוּבִיטְשׁ
אָמַר לוֹ: "אוּלַי בְּגִלְלַל שֶׁהוּא מַחְזִיר אֲנָשִׁים לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ? הוּא עוֹסֵק בְּזֶה מְאֹד
חֲזָק", אָמַר רַש"י הַקְּדוֹשׁ: "הֵינּוּ דְאַהֲנִי לִיָּה, עֲכָשִׁיו אֲנִי מִבֵּין כְּבָר מְדוּעַ יֵשׁ
מִמֶּנּוּ כְּזֶה רַעַשׁ".

הֵשֵׁם יִתֵּן לָכֶם נַחַת מִכָּל יְלִדֵיכֶם.

...

מרכז ההפצה

שע"י ביהמ"ד היכל הקודש ירושלים
מיסודו של כ"ק מוהרא"ש זי"ע
בנשיאות מורינו הראש ישיבה שליט"א
רחוב רבי נחמן מברסלב 15

התכנסויות, חבורות והקרנת
שיעורי הראש ישיבה שליט"א
לאברכים ובחורים, נשים ונערות
בכל ריכוזי היכל הקודש בארץ.

כל ספרי ברסלב:
רבינו, רבי נתן, תלמידיהם,
מוהרא"ש והראש ישיבה
במחירים מוזלים

דיסק אונקי
/כרטיס זיכרון
עם שיעורי וניגוני
הראש ישיבה שליט"א
במחיר הפצה: 26 ש"ח.

נסיעות לציונו הקדוש
של המוהרא"ש זי"ע
המסוגל לזיווגים ולכל הישועות
ביבנאל עיר ברסלב בגליל.

קול ברסלב: 079-70-400-66
החיזוק היומי:
chizuk@rabbiroth.org
בוואצפ: 0586377799
בקרר באתר שלנו: ברסלב סענטער

הדיסקים המבוקשים
עם שירי הראש ישיבה שליט"א

לפרטים והזמנות: 052-7644-664